

РАХУНКОВА
ПАЛАТА

КОНСУЛЬТАТИВНО-НАУКОВА РАДА
РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ

ТЕРМІНОЛОГІЯ

в галузі фінансів і публічного
фінансового контролю

Систематизація ■ Гармонізування ■ Стандартизація
Ключові ідеї ■ Інституційні учасники ■ Основні заходи

КИЇВ 2026

Р е ц е н з е н т и :

А. А. Гриценко – доктор економічних наук, професор, академік Національної академії наук України (ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Комітет наукової термінології при Президії Національної академії наук України);

Н. М. Оніщенко – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України (Інститут держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України);

Д. Г. Лук'яненко – доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України (Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Міжвідомча координаційна рада Національної академії наук України і Міністерства освіти і науки України з економічної теорії).

Проблематика застосування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю розглянута та обговорена на засіданнях Методологічних груп з питань обґрунтування та систематизації понятійно-категоріального апарату фінансової системи держави (економічний і правовий блоки), а також на засіданнях Консультативно-наукової ради Рахункової палати (рішення від 26 вересня 2024 року № 1-2, від 27 лютого 2025 року № 2-5, від 06 листопада 2025 року № 3-4).

Термінологія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю.

Систематизація, гармонізування, стандартизація. Ключові ідеї, інституційні учасники, основні заходи : цільовий тематичний збірник / Наукове видання / Рахункова палата, Консультативно-наукова рада Рахункової палати. Київ : 2026. 114 с.

У цільовому тематичному збірнику представлена розроблена Консультативно-науковою радою Рахункової палати теоретико-методологічна та інституційно-правова платформа для реалізації ініціатив Рахункової палати стосовно систематизації та гармонізування термінології, створення цілісної терміносистеми, формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю, а також запропоновано концептуальну основу та архітектуру проекту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль».

Пріоритети зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та розроблення спеціального закону поєднуються із завданнями в частині виконання Євроінтеграційних зобов'язань України згідно зі статтею 347 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, розділом 32 Звіту Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення ЄС, Меморандумом про економічну та фінансову політику, статтями 3, 4 Закону України «Про Рахункову палату», а також проведенням реформи державного управління, реалізації Наукової концепції розвитку законодавства України тощо.

Наукова концепція розвитку законодавства України підготовлена Національною академією наук України та Науково-консультативною радою при Голові Верховної Ради України відповідно до частини четвертої статті 22 «Прогнозні документи публічної політики» Закону України «Про правотворчу діяльність» та всебічно обговорена 08.12.2025 на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Наукова концепція розвитку законодавства України як основний документ юридичного прогнозування».

Збірник призначений для представників профільних органів державної влади, політиків, наукової спільноти академічних інститутів та університетів, широкого кола фахівців, експертів, міжнародних організацій, всіх заінтересованих сторін.

УДК 336.14:001.4(477)

З М І С Т

П Е Р Е Д М О В А	5
1. Ініціативи Рахункової палати: ключові ідеї та основні заходи	8
2. Науково-прикладне втілення ініціатив Рахункової палати. Заінтересовані сторони	9
3. Відповідність тематики робіт із систематизації та гармонізування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» пріоритетним напрямом розвитку науки і техніки в Україні	11
4. Дотримання вимог Державних стандартів України та міжнародних документів у процесі систематизації та гармонізування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю	13
5. Рішення Консультативно-наукової ради Рахункової палати щодо термінологічної роботи в галузі фінансів і публічного фінансового контролю	14
ІНСТИТУЦІЙНІ УЧАСНИКИ зі створення ТЕРМІНОСИСТЕМИ в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів	18
Міжвідомча термінологічна комісія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю	21
Основний авторський колектив з розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»	24
Алгоритм дій зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів	26
6. ТЕРМІНОСИСТЕМА в галузі фінансів і публічного фінансового контролю для створення Єдиного глосарія правових термінів, а також розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»	32
7. Комплекс питань з обґрунтування, систематизації, стандартизації, експертизи терміностатті «публічні фінанси» для пілотного етапу	65
Д О Д А Т К И	
I Ключові ідеї резолюцій ООН, декларацій, стратегій та інших керівних документів EUROSAI та INTOSAI щодо актуалізації повноважень і завдань вищих органів аудиту	73
II Євроінтеграційні зобов'язання України щодо імплементації принципів, стандартів і керівництв Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI)	78
III Участь наукової спільноти в імплементації Системи професійних документів INTOSAI (IFPP)	81
IV Структурно-функціональна схема концептуальних основ та архітектоніки проекту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»	83
V Практика правового регулювання публічних фінансів в європейських державах. Обґрунтування необхідності розроблення проекту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»	87
VI Основні поняття термінологічної роботи	104
VII Лист-звернення Рахункової палати «Про співпрацю з науковими установами та університетами в роботі над термінологією в галузі фінансів і публічного фінансового контролю»	106
Література	111

ПЕРЕДМОВА

У парадигмі реалізації контрольної функції держави як функції управління публічність та підзвітність органів влади є базовими принципами оцінювання результативності їх діяльності для суспільства.

Згідно з сучасними міжнародними вимогами, місія контрольних органів із конституційними повноваженнями виходить далеко за межі контролю процесів формування та використання коштів державного й місцевих бюджетів, оскільки поширюється також на здійснення аудиту використання всіх видів суспільних ресурсів, аналіз стратегій розвитку країн, надання рекомендацій органам влади з удосконалення механізмів реалізації публічних політик тощо.

Керівні документи ООН, EUROSAI та INTOSAI визнають ключову роль вищих органів аудиту (BOA) у сприянні стабільному розвитку національних економік, виробленню оптимальних управлінських рішень, впливу на соціогуманітарний розвиток суспільства, своєчасному реагуванню на загрози та виклики (додаються).

Зважаючи на зазначені орієнтири, Рахункова палата активно набуває нових повноважень для реалізації завдань, які постають перед суспільством, беручи до уваги тенденції розвитку національної та світової економіки, необхідність оптимізації державного управління, раціоналізації функцій публічного фінансового контролю в Україні тощо.

З метою виконання Євроінтеграційних зобов'язань України **Рахункова палата як вищий державний колегіальний орган фінансового контролю (аудиту)** здійснює імплементацію 42 документів, які включають принципи, стандарти, керівництва Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) відповідно до:

статті 347 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, яка ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII;

розділу 32 «Зовнішній аудит» Звіту Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення Європейського Союзу;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.05. 2025 № 475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 **«Основи процесу вступу до ЄС»** в частині проведення реформи державного управління;

Меморандуму про економічну та фінансову політику;

Закону України «Про Рахункову палату», статті 3, 4.

У статті 3 Закону України «Про Рахункову палату» визначено, що Рахункова палата застосовує у своїй роботі основні принципи діяльності Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) та Систему професійних документів INTOSAI (IFPP), а у статті 4 передбачено, що організаційно-методологічні засади здійснення державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) визначаються Рахунковою палатою відповідно до Системи професійних документів INTOSAI (IFPP) та цього Закону, а також оприлюднюються на офіційному вебсайті Рахункової палати у формі відкритих даних згідно з вимогами Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Відповідно до статті 8 Закону України «Про Рахункову палату» інституція звернулася до провідних освітньо-наукових установ і академічних інститутів з проханням підготувати наукові висновки і рекомендації щодо актуальності, узгодження термінологічного апарату, визначення сфер застосування принципів, стандартів, керівництв INTOSAI в Україні.

У процесі наукової роботи було підтверджено наявну в Україні проблематику застосування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю (аудиту) та необхідність її систематизації, гармонізування, стандартизації, в тому числі відповідно до принципів правової системи Європейського Союзу на базі **acquis ЄС**, а також дотримання вимог Міжнародних стандартів аудиту, Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору, Міжнародних стандартів фінансової звітності й інших документів.

Зокрема, ключовими термінами стандартів є «публічні фінанси», «публічні фінансові ресурси», державний (публічний) аудит, аудит державного (публічного) сектору, публічний (суспільний) інтерес тощо. Але в законодавстві України таких категорій немає, а наявні лише терміни «публічні кошти», «публічні інвестиції», «публічні закупівлі».

Також під час роботи було доведено, що на державному рівні потрібно розробити правила застосування єдиної термінології для всіх елементів фінансової системи; визначити засадничі поняття та принципи правового регулювання публічних фінансів; впорядкувати відносини між ланками фінансової системи; врегулювати інститут публічних фондів; визначити базові засади та принципи здійснення публічного фінансового контролю щодо суб'єктів та в частині компетенцій, усунення дублювання, делегування функцій, повноважень, визначення сфер відповідальності тощо.

Тому проведення в Україні систематизації, гармонізування, стандартизації термінології у галузі фінансів і публічного фінансового контролю (аудиту) є важливою умовою адаптації України до стандартів Європейського Союзу (ЄС) і INTOSAI, в тому числі відповідно до принципів правової системи Європейського Союзу на базі **acquis ЄС**.

Активні та відповідальні кроки Рахункової палати в такому напрямі мають стратегічне значення, оскільки спроможні забезпечити:

узгодженість національної фінансово-економічної політики України з європейськими принципами;

формування сучасної термінологічної та методологічної бази у галузі фінансів, публічного фінансового контролю (аудиту);

підвищення якості державного управління на основі наукових доказів;

утвердження України як рівноправного учасника Європейського простору.

Варто зазначити, що наразі в Україні відсутній спеціальний закон, який би комплексно врегулював систему відносин у сфері публічних фінансів і публічного фінансового контролю. Не розроблено також єдиного узгодженого понятійного апарату, що ускладнює імплементацію міжнародних стандартів INTOSAI та адаптацію національного законодавства до **acquis ЄС**.

Отже, постає необхідність широкого залучення наукової спільноти з метою:

- **формування науково обґрунтованої термінологічної бази** на основі порівняльно-правового аналізу термінів, що використовуються у праві ЄС, міжнародних стандартах обліку, аудиту, звітності та публічного фінансового контролю, і запропонувати адаптовані до українських реалій визначення;
- **розроблення спеціального закону про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль** з чіткою структурою та засадничими принципами, коректно визначеним предметом і межами правового регулювання та пропозиціями щодо узгодження відносин між різними ланками фінансової системи, фінансового контролю, включно з інститутом публічних фондів;
- **надання методологічної підтримки з впровадження європейських стандартів** шляхом оцінки відповідності чинного українського законодавства вимогам *acquis* ЄС, Директиви 2011/85/ЄС, Фінансовому регламенту ЄС та принципам, стандартам і керівництвам INTOSAI, що допоможе уникнути фрагментарності реформ і забезпечить їх узгодженість із європейською практикою;
- **аналізу та прогнозування результатів реформи фінансового сектору**, що дасть змогу впровадити дієві нормативні акти, які регулюють фінансову систему, відносини в сфері публічних фінансів, публічного фінансового контролю з урахуванням економічних, правових і соціальних результатів, підвищить ефективність державної політики та довіру суспільства до процесів публічного управління та публічного фінансового контролю.

З огляду на масштабність цієї роботи, Рахункова палата звертається до Національної академії наук України, Міністерства освіти і науки України, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій з проханням залучити наукову спільноту академічних інститутів і провідних університетів до проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, що має для України важливе державне та інституційне значення.

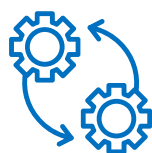

На офіційному вебсайті Рахункової палати розміщено переклад державною мовою принципів, стандартів і керівництв, які входять до Системи професійних документів INTOSAI (IFPP).

КЛЮЧОВІ ІДЕЇ ТА ОСНОВНІ ЗАХОДИ

Систематизація та гармонізування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

Створення комплексної ТЕРМІНОСИСТЕМИ в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

Застосування єдиної наскрізної термінології для всіх елементів фінансової системи та публічного фінансового контролю

Формування Єдиного глосарія правових термінів в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

Розроблення спеціального проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

2. Науково-прикладне втілення ініціатив Рахункової палати

ОСНОВНІ інституційні учасники

Для забезпечення науково-прикладного втілення ініціатив Рахункової палати відповідно до статей 8, 29 Закону України «Про Рахункову палату» запрошені:

- ❖ **Національна академія наук України** як провідний координатор процесу створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю в частині забезпечення наукової бази та експертного супроводу;
- ❖ **Міністерство освіти і науки України** для здійснення методологічного та освітнього супроводу процесу формування узгодженої термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- ❖ **Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій** для проведення науково-методологічної експертизи;
- ❖ **провідні вчені** з інших наукових і освітніх установ, фахові експерти.

Заінтересовані сторони

Верховна Рада України

Рахункова палата

Кабінет Міністрів України

Міністерство фінансів України

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України

Міністерство юстиції України

Міністерство зовнішніх справ України

Міністерство освіти і науки України

Міністерство цифрової трансформації України

Національний банк України

Державна аудиторська служба України

Державна казначейська служба України

Державна служба фінансового моніторингу України

Державна служба статистики України

Державна митна служба України

Державна податкова служба України

Фонд державного майна України

Державна установа «Відкриті публічні фінанси»

Центральне казенне підприємство пробірної контролю

ДУ «Державне сховище дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння України»

Агентство з управління державним боргом України

Бюро економічної безпеки України

Національне антикорупційне бюро України

Національна комісія зі стандартів державної мови

Національна академія наук України

Національна академія правових наук України

Міжнародні організації та проекти

- **SIGMA** (Support for Improvement in Governance and Management)
- **EU4PFM** «Програма Європейського Союзу з підтримки управління державними фінансами в Україні»
- Агентство **Expertise France**
- **GIZ** (Німецьке товариство міжнародного співробітництва)
- **ОЕСР** (Організація економічного співробітництва та розвитку)

Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентіві України

Всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування

- Асоціація міст України
- Асоціація малих міст України
- Асоціація сіл і селищ України
- Всеукраїнська асоціація громад

3. Відповідність тематики робіт із систематизації та гармонізування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» пріоритетним напрямом розвитку науки і техніки в Україні

I. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»

- Стаття 2**
- Визначення термінів**
- **пріоритетні напрями розвитку науки і техніки** – науково, економічно та соціально обґрунтовані напрями науково-технічного розвитку на довгостроковий період (понад 10 років), яким надається пріоритетна державна підтримка з метою формування ефективного сектору наукових досліджень і науково-технічних розробок для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, сталого розвитку, національної безпеки і оборони України та підвищення якості життя населення;
  - **пріоритетні тематичні напрями наукових досліджень і науково-технічних розробок** – напрями фундаментальних і прикладних наукових досліджень та науково-технічних розробок, що визначаються на середньостроковий період (до 5 років) у рамках пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки з метою забезпечення їх реалізації.
- Стаття 3**
- Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки**
- **фундаментальні наукові дослідження** з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;
  - науки про життя**, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань.

II. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2024 року № 476

«Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні»

**ПЕРЕЛІК
пріоритетних
тематичних
напрямів наукових
досліджень і
науково-технічних
розробок на період
до 31 грудня року,
наступного після
припинення або
скасування
воєнного стану в
Україні**

- **фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;**
- **національні інтереси України в контексті геополітичних проблем сучасного глобалізованого світу та формування нового міжнародного правопорядку;**
- **розвиток національної правової системи в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України**

III. Постанова Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2017 року № 226

«Про утворення Національної ради України з питань розвитку науки і технологій»

Роботи із систематизації та гармонізування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, а також розроблення проекту закону «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» *відповідають завданням робочих груп Національної ради України з питань розвитку науки і технологій* як постійно діючого консультативно-дорадчого органу при Кабінеті Міністрів України, який утворено з метою забезпечення ефективної взаємодії представників наукової громадськості, органів виконавчої влади та реального сектору економіки у формуванні та реалізації єдиної державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

У межах реалізації своїх функцій 19 березня 2025 року Національною радою утворено робочі групи:

Робоча група з питань інтеграції науково-інноваційної сфери України до європейського та світового дослідницького простору «Євроінтеграція», яка покликана забезпечити ефективну інтеграцію української науково-інноваційної сфери до європейського та світового дослідницького простору. Її робота спрямована на гармонізацію нормативно-правових та інституційних механізмів із

європейськими стандартами науки, інновацій та управління дослідженнями; розширення участі українських установ у програмах Horizon Europe, COST, EUREKA та інших міжнародних проєктах; створення умов для вільного обміну знаннями, даними, технологіями та науковими кадрами;

Робоча група з питань посилення ролі науки у формуванні державних політик «Наука для державної політики», мета якої – посилення ролі наукових досліджень у формуванні, реалізації та моніторингу державних політик. Її діяльність спрямована на впровадження науково обґрунтованих підходів до прийняття управлінських рішень, створення системи регулярної наукової експертизи державних стратегій і реформ.

4. Дотримання вимог Державних стандартів України та міжнародних документів у процесі систематизації та гармонізування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ УКРАЇНИ

- **ДСТУ ISO 1087-1:2007** «Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання» (ISO 1087-1:2000, IDT);
- **ДСТУ 3966:2009** «Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять»;
- **ДСТУ ISO 860:2018** «Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів» (ISO 860:2007, IDT);
- **ДСТУ ISO 10241-1:2018** «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT);
- **ДСТУ 1.5:2015** «Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів».

МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ

- **Принципи правової системи Європейського Союзу на базі *acquis* ЄС:** європейська правнича термінологія;
- **Директива Ради 2011/85/ЄС** від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів;
- **Регламент (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради** від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції);
- **Система професійних документів INTOSAI (IFPP);**
- Міжнародні стандарти аудиту;
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку;
- Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору;
- Міжнародні стандарти фінансової звітності;
- інші стандарти, нормативні акти та документи.

**5. Рішення Консультативно-наукової ради Рахункової палати
щодо термінологічної роботи в галузі фінансів
і публічного фінансового контролю**

**КОНСУЛЬТАТИВНО-НАУКОВА РАДА
РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ**

Р І Ш Е Н Н Я

06 листопада 2025 року

№ 3-4

Київ

**Про розгляд питання щодо створення Єдиного глосарія
правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю
для використання як уніфікованої науково-термінологічної основи при
підготовці проєктів нормативно-правових актів, а також у
діловому та науковому середовищі України**

Відповідно до статей 8, 29 Закону України «Про Рахункову палату», рішення Рахункової палати від 06 червня 2023 року № 12-1 «Про застосування Системи професійних документів INTOSAI у діяльності Рахункової палати», підпунктів 2.1, 2.2, абзацу четвертого підпункту 4.6 Положення про Консультативно-наукову раду Рахункової палати, затвердженого рішенням Рахункової палати від 02 липня 2024 року № 31-4, розглянуто питання щодо створення Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для використання як уніфікованої науково-термінологічної основи при підготовці проєктів нормативно-правових актів, а також у діловому та науковому середовищі України.

За результатами розгляду Консультативно-наукова рада Рахункової палати

ВИРІШИЛА:

1. Обговорення ініціативи Рахункової палати, представленої Головою Рахункової палати Ольгою Піщанською, та доповідей члена Консультативно-наукової ради Рахункової палати, академіка-секретаря Відділення економіки НАН України Валерія Гейця, члена Комітету наукової термінології при Президії НАН України академіка Андрія Гриценка, члена Президії НАН України, члена-кореспондента НАН України Володимира Устименка, членів Консультативно-наукової ради Рахункової палати професора Наталії Якимчук та члена-кореспондента НАН України професора Ігоря Лютого довело необхідність створення в Україні терміносистеми у галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для використання як уніфікованої науково-термінологічної основи при підготовці проєктів нормативно-правових актів, а також у діловому та

науковому середовищі України, у тому числі з метою подальшого розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль».

Для забезпечення науково-прикладного втілення ініціативи Рахункової палати відповідно до статей 8, 29 Закону України «Про Рахункову палату» Консультативно-науковій раді Рахункової палати звернутися до Національної академії наук України як провідного координатора процесу створення терміносистеми (забезпечення наукової бази та експертного супроводу), Міністерства освіти і науки України для здійснення методологічного та освітнього супроводу, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій для проведення науково-методологічної експертизи, а також залучити спеціалістів з інших наукових і освітніх установ, фахових експертів тощо.

2. З метою забезпечення виконання поставлених у пункті 1 завдань **ЗАТВЕРДИТИ:**

- 2.1. *Склад інституційних учасників* зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю (далі – інституційні учасники) та формування *Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю* (далі – Єдиний глосарій правових термінів) (додаток 1);
- 2.2. *Список членів Міжвідомчої термінологічної комісії в галузі фінансів і публічного фінансового контролю* із числа високопрофесійних фахівців фінансового права, економічної теорії, фінансової науки, соціології, філософії, термінознавства, лінгвістики, стандартів державної мови та інших спеціалістів (додаток 2);
- 2.3. *Склад основного авторського колективу* з розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» на базі концептуальної основи та архітектоніки проєкту закону, обговорених на засіданні Консультативно-наукової ради Рахункової палати 27 лютого 2025 року (додаток 3);
- 2.4. *Алгоритм дій* зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування *Єдиного глосарія правових термінів* (далі – Алгоритм дій) (додаток 4).

3. Голові Міжвідомчої термінологічної комісії в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, члену Консультативно-наукової ради Рахункової палати, академіку-секретарю Відділення економіки НАН України Валерію Гейцю:

- 3.1. У разі необхідності вносити зміни до Складу інституційних учасників, Списку членів Комісії, основного авторського колективу з розроблення проєкту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль», а також Алгоритму дій, визначених у пункті 2.

Строк – весь період діяльності Комісії

- 3.2. Для виконання поставлених завдань надіслати інституційним учасникам, членам Комісії, основному авторському колективу необхідний пакет документів, визначений в Алгоритмі дій.

Строк – до 1 квітня 2026 року

4. Надіслати це рішення Голові та членам Рахункової палати.

5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову Міжвідомчої термінологічної комісії в галузі фінансів і публічного фінансового контролю Валерія Гейця, заступника голови Консультативно-наукової ради Рахункової палати Ігоря Лютого, секретаря Консультативно-наукової ради Рахункової палати Валентину Баліцьку, члена Консультативно-наукової ради Рахункової палати Наталію Якимчук.

Голова

Олег РАФАЛЬСЬКИЙ

ІНСТИТУЦІЙНІ УЧАСНИКИ
зі створення ТЕРМІНОСИСТЕМИ
в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування
Єдиного глосарія правових термінів

Назва установи

Представники

Національна академія наук України

Економічний напрям

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»	Геєць В. М., Гриценко А. А., Луніна І. О., Скрипниченко М. І., Баліцька В. В.
Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України	Лібанова Е. М. Хвесик М. А., Левковська Л. В., Сундук А. М.
Міжвідомча координаційна рада НАН України і Міністерства освіти і науки України з економічної теорії	Лук'яненко Д. Г.
Науково-координаційна рада секції суспільних і гуманітарних наук НАН України	Конверський А. Є. Майборода О. М.

Правовий напрям

Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України	Скрипнюк О. В., Воротіна Н. В.
ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України»	Устименко В. А., Гудіма Т. С., Заблудська І. В., Сошников А. О.
Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України	Кот О. О., Монаєнко А. О.

Термінологічний та лінгвістичний напрям

Комітет наукової термінології при Президії НАН України	Жулинський М. Г.
Інститут мовознавства імені Олександра Потебні НАН України	Ажнюк Б. М., Пономаренко В. П.
Інститут української мови НАН України	Гриценко П. Ю., Казимирова І. А., Кислюк Л. П.
Українське бюро лінгвістичних експертиз НАН України	Ажнюк Б. М.
Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України	Широков В. А.

Соціологічний, філософський та історичний напрям

Інститут історії України НАН України	Смолій В. А.
Інститут соціології НАН України	Головаха Є. І.
Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України	Єрмоленко А. М.

Науково-практична оцінка (експертиза)

Науково-консультативна рада при Голові Верховної Ради України	Стефанчук Р. О., Кузнєцова Н. С.
Головне юридичне управління при Верховній Раді України	Теплюк М. О.
Секретаріат Комітету Верховної Ради України з питань бюджету	Ватульов А. В.

Назва установи	Представники
Дослідницька служби Верховної Ради України Служба радників Голови Верховної Ради України Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (дорадчий орган при Кабінеті Міністрів України)	Ваолевська Л. А. Огонь Ц. Г. Антонюк О. В.
Національна комісія зі стандартів державної мови Національний інститут стратегічних досліджень Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій Національної академії правових наук України Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості»	Чернобров Ю. А. Жаліло Я. А. Орлюк О. П. Олійник Н. І.
Український національний комітет Міжнародної торгової палати	Щелкунов В. І.
Міністерство освіти і науки України	
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Бугров В. А., Лютий І. О., Ігнатюк А. І., Засадний Б. А., Ходжаян А. О., Баженова О. В., Рожко О. Д.
Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка	Васильченко О. П., Музика - Стефанчук О. А., Якимчук Н. Я., Лотюк О. С.
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	Лук'яненко Д. Г., Кожура Л. О., Бондар М. І., Буряченко А. Є., Дмитренко Е. С., Ловінська Л. Г., Петрик О. А., Примостка Л. О., Слободяник Ю. Б., Стеценко Б. С., Цятковська О. В.
Західноукраїнський національний університет	Десятнюк О. М., Крисоватий А. І., Кириленко О. П., Панасюк В. М., Лучко М. Р., Кнейслер О. В., Задорожний З.-М. В., Длугопольський О. В., Слома В. М.
Львівський національний університет імені Івана Франка	Гукалюк А. Ф., Крупка М. І., Раделицький Ю. О., Ванькович Д. В., Любенко А. М., Рудницький В. С.
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	Гетьман А. П., Дмитрик О. О., Кобильнік Д. А., Криницький І. Є., Кучерявенко М. П.
Національний університет біоресурсів і природокористування України	Ткачук В. А., Тонха О. Л., Єрмоленко В. М., Кононенко Р. В., Кравченко Ю. С., Марчук Ю. М.
Національна академія статистики, обліку та аудиту Одеський національний економічний університет	Осауленко О. Г., Бондарук Т. Г. Ковальов А. І., Зверяков М. І., Лоханова Н. О., Слатвінська М. О., Артюх О. В.
Державний торговельно-економічний університет	Мазаракі А. А., Назарова К. О., Гуржій Т. О., Чугунов І. Я.

Назва установи

Представники

Державний університет «Житомирська політехніка»	Олійник О. В., Легенчук С. Ф., Виговська Н. Г., Чижевська Л. В.
Сумський державний університет	Школьник І. О., Тютюнник І. В., Кузнєцова А. Я., Гриценко Л. Л., Семенов А. Ю., Журавка О. С., Рябушка Л. Б.
Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УКРІНТЕІ) Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Камишин В. В., Аврамчук Б. О., Писаренко Т. В. Кагановська Т. Є., Серьогін В. О., Дячек В. В., Гриценко А. А., Глущенко О. В., Россіхіна Г. В.
Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова	Білецький І. В., Дорошенко Г. О., Рудаченко О. О.
Центральноукраїнський національний технічний університет	Шалімова Н. С., Магопець О. А., Андрощук І. І.
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Білокурський Р. Р., Гаврилюк Р. О., Пацурківський П. С., Харабара В. М., Островська Н. С., Грубляк О. М., Сокровольська Н. Я.

Наукові установи інших відомств

Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»	Єфименко Т. І., Гасанов С. С., Олійник Я. В.
Державний податковий університет Міністерства фінансів України	Серебрянський Д. М., Топчій В. В., Давиденко Н. М., Красівський В. М., Гордей О. Д., Касьяненко Л. М.
Національна академія внутрішніх справ	Сербин Р. А., Чернявський С. С.

Експерти Міжнародних організацій та проєктів

- **SIGMA** (Support for Improvement in Governance and Management)
- **EU4PFM** «Програма Європейського Союзу з підтримки управління державними фінансами в Україні»
- **GIZ** (Німецьке товариство міжнародного співробітництва)
- **ОЕСР** (Організація економічного співробітництва та розвитку)
- Агентство **Expertise France**

**Міжвідомча термінологічна комісія
в галузі фінансів і публічного фінансового контролю**

-
1	Геєць Валерій Михайлович	заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, академік-секретар Відділення економіки НАН України, <i>голова Міжвідомчої комісії</i>
2	Лютий Ігор Олексійович	заслужений економіст України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, заступник голови Консультативно-наукової ради Рахункової палати, <i>заступник голови Міжвідомчої комісії з теоретико-методологічних питань</i>
3	Якимчук Наталія Яківна	професор, доктор юридичних наук, професор кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, <i>заступник голови Міжвідомчої комісії з правових питань</i>
4	Невідомий Василь Іванович	заслужений юрист України, професор, доктор юридичних наук, сертифікований аудитор, керівник Секції інституційного розвитку Рахункової палати Консультативно-наукової ради Рахункової палати, <i>заступник голови Міжвідомчої комісії з питань методології публічного контролю (аудиту)</i>
5	Баліцька Валентина Володимирівна	заслужений економіст України, доктор економічних наук, секретар Консультативно-наукової ради Рахункової палати, <i>секретар Міжвідомчої комісії</i>
6	Головатий Сергій Петрович	заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, член колегії Національної комісії зі стандартів державної мови, керівник Центру правничої термінології Національної академії правових наук України
7	Гриценко Андрій Андрійович	академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, заступник директора Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України», член Комітету наукової термінології при Президії НАН України
8	Єфименко Тетяна Іванівна	заслужений економіст України, академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, президент Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління»

- 9 **Луніна
Інна
Олександрівна** заслужений діяч науки і техніки України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач відділу публічних фінансів Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
- 10 **Камишин
Володимир
Вікторович** доктор педагогічних наук, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, директор Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації
- 11 **Мазаракі
Анатолій
Антонович** заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії педагогічних наук України, професор, доктор економічних наук, ректор Державного торговельно-економічного університету
- 12 **Школьник
Інна
Олександрівна** професор, доктор економічних наук, перший проректор Сумського державного університету
- 13 **Буряченко
Андрій
Євгенович** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів імені Віктора Федосова Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
- 14 **Гордей
Оксана
Дмитрівна** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри публічних фінансів Державного податкового університету Міністерства фінансів України
- 15 **Звєряков
Михайло
Іванович** член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри загальної економічної теорії та економічної політики Одеського національного економічного університету
- 16 **Крисоватий
Андрій
Ігорович** заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії економічних наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів імені С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету
- 17 **Крупка
Михайло
Іванович** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка
- 18 **Назарова Каріна
Олександрівна** професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансового аналізу та аудиту Державного торговельно-економічного університету
- 19 **Пацурківський
Петро
Станіславович** заслужений юрист України, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
- 20 **Тропіна
Валентина
Борисівна** професор, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів Київського університету ринкових відносин

Лінгвістично-термінологічна експертиза

- 21 **Чернобров Юлія
Анатоліївна** кандидат філологічних наук, доцент, голова Національної комісії зі стандартів державної мови
- 22 **Ажнюк Богдан
Миколайович** доктор філологічних наук, професор, академік Національної академії наук України, директор Інституту мовознавства імені Олександра Потебні НАН України, директор Українського бюро лінгвістичних експертиз НАН України, член Комітету наукової термінології при Президії НАН України, член колегії Національної комісії зі стандартів державної мови
- 23 **Казимирова
Ірина Андріївна** кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник, керівник групи наукової термінології Інституту української мови НАН України, член Комітету наукової термінології при Президії НАН України – учений секретар, член колегії Національної комісії зі стандартів державної мови
- 24 **Кислюк Лариса
Павлівна** доктор філологічних наук, старший науковий співробітник відділу лексикології, лексикографії та структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови НАН України, член Комітету наукової термінології при Президії НАН України
- 25 **Пономаренко
Володимир
Панасович** доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу романських, германських і балтійських мов Інституту мовознавства імені Олександра Потебні НАН України

**Основний авторський колектив
з розроблення проекту Закону України
«Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»**

-
1	Якимчук Наталія Яківна	професор, доктор юридичних наук, професор кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати, <i>автор концептуальної ідеї проекту закону</i>
2	Скрипнюк Олександр Васильович	віцепрезидент Національної академії правових наук України, заслужений юрист України, академік Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України
3	Устименко Володимир Анатолійович	заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор юридичних наук, директор Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова НАН України»
4	Кот Олексій Олександрович	заслужений юрист України, член-кореспондент Національної академії правових наук України, професор, доктор юридичних наук, директор Інституту правотворчості та науково-правових експертиз НАН України
5	Ваолевська Леся Анатоліївна	заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор юридичних наук, керівник Дослідницької служби Верховної Ради України, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
6	Воротіна Наталія Вікторівна	кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник Відділу проблем державного управління та адміністративного права Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України
7	Гаврилюк Руслана Олександрівна	професор, доктор юридичних наук, завідувач кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, член Науково-консультативної ради при Голові Верховної Ради України з питань фінансового, податкового, бюджетного законодавства
8	Гриценко Андрій Андрійович	академік Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, заступник директора Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України», член Комітету наукової термінології при Президії НАН України
9	Гудіма Тетяна Степанівна	професор, доктор юридичних наук, заступник завідувача відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова НАН України»

- 10 **Дмитренко
Емілія
Станіславівна** професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного та міжнародного права Навчально-наукового інституту «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»
- 11 **Дмитрик
Ольга
Олександрівна** заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор юридичних наук, завідувач кафедри фінансового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
- 12 **Касьяненко
Любов
Михайлівна** професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного права Навчально-наукового інституту права Державного податкового університету Міністерства фінансів України
- 13 **Кучерявенко
Микола
Петрович** заслужений діяч науки і техніки України, академік Національної академії правових наук України, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри податкового права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 14 **Лютий
Ігор
Олексійович** заслужений економіст України, член-кореспондент Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри фінансів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заступник голови Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 15 **Монаєнко
Антон
Олексійович** заслужений юрист України, професор, доктор юридичних наук, головний науковий співробітник відділу публічно-правових досліджень Інституту правотворчості та науково-правових експертиз НАН України
- 16 **Музика-
Стефанчук
Оксана
Анатоліївна** член-кореспондент Національної академії правових наук України, професор, доктор юридичних наук, завідувач кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- 17 **Огонь
Цезар
Григорович** заслужений юрист України, професор, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів імені Віктора Федосова Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, радник Голови Верховної Ради України
- 18 **Орлюк
Олена
Павлівна** академік Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, директор Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій Національної академії правових наук України, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 19 **Рядінська
Валерія
Олександрівна** професор, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного та приватного права ВНЗ «Національна академія управління», член Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 20 **Слободяник
Юлія Борисівна** професор, доктор економічних наук, заступник завідувача кафедри аудиту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, керівник Методологічної групи з питань імплементації міжнародних стандартів INTOSAI Консультативно-наукової ради Рахункової палати
- 21 **Чернявський
Сергій
Сергійович** заслужений діяч науки і техніки України, професор, доктор юридичних наук, полковник поліції, проректор Національної академії внутрішніх справ, член Консультативно-наукової ради Рахункової палати

АЛГОРИТМ ДІЙ

зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів

1. Інституційна платформа

1.1	<p>Підстави для розроблення терміносистеми та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю</p>	<p>Рахункова палата як вищий державний колегіальний орган фінансового контролю (аудиту) згідно зі статтею 347 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, розділом 32 Звіту Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення ЄС, Меморандумом про економічну та фінансову політику, статтями 3, 4 Закону України «Про Рахункову палату», а також в рамках реформи державного управління здійснює імплементацію 42 принципів, стандартів і керівництв Міжнародної організації вищих органів аудиту INTOSAI.</p> <p>У процесі роботи підтверджено наявну в Україні проблематику застосування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю (аудиту) та необхідність її систематизації, гармонізування, стандартизації, в тому числі відповідно до принципів правової системи Європейського Союзу на базі <i>acquis</i> ЄС.</p> <p>Ключовими термінами стандартів є «публічні фінанси», «публічні фінансові ресурси», державний (публічний) аудит, аудит державного (публічного) сектору, публічний (суспільний) інтерес. Але в законодавстві України їх немає, наявні лише терміни «публічні кошти», «публічні інвестиції», «публічні закупівлі».</p> <p><u>На державному рівні потрібно врегулювати:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - застосування єдиної термінології для всіх елементів фінансової системи; - засадничі поняття та принципи правового регулювання публічних фінансів; - відносини між ланками фінансової системи (в окремих випадках це регулює Бюджетний кодекс України, однак це не є його основним завданням); - інститут публічних фондів, куди входять кошти Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, та їх взаємовідносини з бюджетною системою; - базові засади та принципи здійснення публічного контролю стосовно суб'єктів, в частині компетенцій, усунення дублювання, підстав та порядку делегування функцій, повноважень, визначення сфер відповідальності тощо
1.2	<p>Ініціативи Рахункової палати</p>	<p>Рахункова палата виходить з ініціативою в частині:</p> <p><u>необхідності створення:</u> терміносистеми – як комплексної сукупності термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю; Єдиного глосарія правових термінів для застосування суб'єктами правотворчої діяльності в нормативних актах в галузі фінансів і публічного фінансового контролю;</p> <p><u>доцільності розроблення</u> спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»</p>
1.3	<p>Реалізація Наукової концепції розвитку законодавства України</p>	<p>Пріоритетні завдання зі створення терміносистеми та розроблення спеціального закону, який би визначав засади правового регулювання публічних фінансів, відповідають меті та ідеям Наукової концепції розвитку законодавства України (в частині реформування бюджетного права), підготовленої Національною академією наук України та Науково-консультативною радою при Голові Верховної Ради України відповідно до частини четвертої статті 22 «Прогнозні документи публічної політики» Закону України «Про правотворчу діяльність». У Науковій концепції розвитку законодавства України на предметній теоретико-емпіричній платформі здійснено системне прогнозування розвитку національного законодавства, його окремих сфер, галузей та напрямів</p>

1.4	Призначення та мета створення терміносистеми та формування Єдиного глосарія правових термінів	<ul style="list-style-type: none"> - унормувати та затвердити в галузі фінансів і публічного фінансового контролю однозначно зрозумілі, несуперечливі терміни для їх застосування на практиці, в тому числі відповідно до вимог правової системи Європейського Союзу на базі acquis ЄС; - забезпечити однозначною термінологією національні та міждержавні соціально-економічні і науково-технічні програми, публічні політики в різних сферах, правотворчу діяльність, законодавство України; - досягти однакового тлумачення термінів у процесі гармонізування національних і міжнародних стандартів; - гармонізувати та узгодити термінологію в галузі фінансів і публічного фінансового контролю з термінами в стандартах міжнародних, регіональних і національних організацій зі стандартизації
1.5	Інституційні учасники науково-прикладного втілення ініціатив	<ul style="list-style-type: none"> - Національна академія наук України (академічні інститути з економіки, права, соціології, філософії, лінгвістики, демографії); - Міністерство освіти і науки України (профільні університети, економічні і юридичні кафедри університетів); - Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; - Консультативно-наукова рада Рахункової палати; - провідні вчені інших наукових, освітніх установ, експерти
1.6	Фахові групи, затвержені рішенням Консультативно-наукової ради від 06.11.2025 № 3-4	<ul style="list-style-type: none"> - Інституційні учасники зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів; - Міжвідомча термінологічна комісія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю; - Основний авторський колектив з розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» з числа фахівців з права, фінансів, економічної теорії, соціології, філософії, демографії, лексики, стандартів державної мови тощо
Нормативно-правові та інші акти		
1.7	Правова база	<ul style="list-style-type: none"> - чинне фінансове, бюджетне, податкове законодавство України; - Закон України «Про правотворчу діяльність»; - постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2024 року № 577 «Про функціонування Єдиного глосарія правових термінів»
1.8	Державні стандарти України	<ul style="list-style-type: none"> - ДСТУ ISO 1087-1:2007 «Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання» (ISO 1087-1:2000, IDT); - ДСТУ 3966:2009 «Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять»; - ДСТУ ISO 860:2018 «Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів» (ISO 860:2007, IDT); - ДСТУ ISO 10241-1:2018 «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT); - ДСТУ 1.5:2015 «Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів»; - інші державні стандарти
1.9	Міжнародні документи	<ul style="list-style-type: none"> - Принципи правової системи Європейського Союзу на базі acquis ЄС: європейська правнича термінологія; - Директива Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів; - Регламент (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції); - Система професійних документів INTOSAI (IFPP); - Міжнародні стандарти аудиту; - Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; - Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору; - Міжнародні стандарти фінансової звітності; - інші стандарти, нормативні акти та документи
1.10	Період розроблення терміносистеми та формування глосарія	січень 2026 – грудень 2027

2. Ключові терміни та пілотний етап розроблення терміно статті «публічні фінанси»

2.1	Ключові терміни в галузі фінансів і публічного фінансового контролю	<p>Консультативно-науковою радою Рахункової палати станом на 01.11.2025 сформовано пакет термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю, ключовими з яких є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фінансова система, суспільний інтерес, суспільне благо, суспільна послуга, суспільні фінанси; - публічний сектор економіки, державний сектор економіки, комунальний сектор економіки; - публічні фінанси, публічні фонди, публічні інвестиції; - публічні фінансові ресурси, публічні кошти, активи інституційних секторів економіки, публічна допомога; - публічний фінансовий контроль; парламентський фінансовий контроль, державний фінансовий контроль; - податковий контроль, митний контроль, казначейський контроль, контроль публічних закупівель; - публічний фінансовий контроль на рівні місцевого самоврядування; - громадський фінансовий контроль; - державний аудит, публічний аудит, стратегічний аудит, державний аудитор; - інші терміни в галузі фінансів і публічного фінансового контролю
2.2	Ключові слова для термінологічної роботи згідно з ДСТУ ISO 1087-1:2007, ДСТУ 3966:2009, ДСТУ ISO 860:2018	<ul style="list-style-type: none"> - термін, дефініція, термінознавство; - терміно стаття, терміно елемент; - терміно система, терміно графія; - галузева термінологія, глосарій, ідеографічний словник; - гармонізування і стандартизація термінології, термінологічне планування
2.3	Систематизовано (станом на 01.11.2025)	<p>Консультативно-науковою радою Рахункової палати систематизовано понад 65 груп назв термінів у галузі фінансів і публічного контролю та понад 500 назв термінів, які на різних рівнях деталізують зазначені групи по суті, визначають складники терміно системи в галузі фінансів і публічного фінансового контролю</p>
2.4	Пілотний етап – розроблення, документальне оформлення, експертиза та затвердження терміно статті «публічні фінанси»	<p style="text-align: center;"><u>Відповідальні інституційні учасники пілотного етапу:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ»; - Київський національний університет імені Тараса Шевченка; - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана; - ДННУ «Академія фінансового управління»; - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; - Національна академія статистики, обліку та аудиту; - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка; - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання пілотного етапу: 01.2026 – 06.2026. Розсилка зразків документів інституційним учасникам: 06.2026 – 09.2026</i></p>

3. Порядок опрацювання робочими групами термінів і дефініцій

3.1	Терміни та визначення понять – початковий етап	<p>Систематизовані групи назв термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю (понад 65 груп назв термінів і понад 500 назв термінів, які деталізують зазначені групи по суті) розподілені між науковими і освітніми установами НАНУ, МОНУ, іншими організаціями і будуть розіслані для роботи інституційним учасникам.</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання: 11.2025 – 12.2025. Розсилка інституційним учасникам: 01.2026 – 03.2026</i></p>
-----	---	---

3.2	Створення робочих груп	<p>Інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів для проведення науково-прикладних робіт рекомендується створити робочі групи для виконання термінологічної та інформаційно-аналітичної роботи.</p> <p>Списки робочих груп необхідно надіслати на електронну адресу Консультативно-наукової ради Рахункової палати: naukova_rada@rp.gov.ua.</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання: до 07.2026</i></p>
3.3	Розроблення терміно статей у галузі фінансів і публічного фінансового контролю	<p style="text-align: center;"><u>На початковому етапі</u> робочим групам рекомендується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчити принципи та вимоги правової системи Європейського Союзу на базі <i>acquis</i> ЄС: європейська правнича термінологія; - ознайомитися з Директивою Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів і врахувати її вимоги; - ознайомитися з Регламентом (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції), та врахувати його вимоги; - провести науково-дослідну роботу, зібравши та впорядкувавши всі дані щодо термінологічних стандартів на національному та міжнародному рівнях, а також словників, довідників, нормативних актів, наукової, методичної та іншої літератури, що стосуються галузі фінансів і публічного фінансового контролю, а також щодо стандартів, які належать до суміжних сфер діяльності; - зробити коротку характеристику стану справ у термінології, наявні вади й суперечності щодо подання термінів і визначень понять у нормативній документації та літературі в галузі фінансів і публічного фінансового контролю; - дослідити етапи еволюції поняття, методологічні підходи до гармонізування понять, системи понять, визначень і термінів; - здійснити відбір термінів зі словників, глосаріїв, стандартів, національних і міжнародних нормативних актів, статей, підручників, рукописів, періодичних видань, вказавши джерело; - визначити складники терміна, якщо такі є (наприклад, складники фінансової системи, публічних фінансів, публічних фінансових ресурсів тощо); - систематизувати поняття в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, поділити їх на категорії, розмежувати родові та видові поняття; - забезпечити дотримання принципу системності в упорядкуванні галузевої термінології; - вказати, в яких нормативно-правових актах та інших актах зустрічаються терміни, дефініції в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та чи потрібно їх змінювати; - поділити терміни на групи: вузькогалузеві, міжгалузеві, загальнонаукові; - підібрати еквіваленти англійською, німецькою, французькою мовами з відповідних міжнародних стандартів або іншої методичної літератури; - сформулювати українською мовою визначення поняття; - сформулювати перелік термінів з визначенням понять (дефініцій) у формі таблиці, що становитимуть основу терміносистеми і відобразатимуть її зв'язки з іншими терміносистемами (форми для заповнення будуть представлені після завершення пілотного етапу); - відобразити в терміносистемі сучасний рівень знань у галузі фінансів і публічного контролю; запобігти різному тлумаченню понять. <p style="text-align: right;"><i>Строк підготовки першої редакції терміно статей на основі зразків документів пілотного етапу: до 12.2026</i></p>
3.4	Вимоги до терміна для визначення його суті як лексичної одиниці та	<p>Щоб виконувати свої функції, термін має відповідати таким вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> - системність, відповідність лексичного значення терміна позначеному ним поняттю; - однозначна відповідність терміна поняттю, раціональна стислість, стилістична нейтральність; - мовна правильність, згармонізованість; - наявність визначеного поняття (дефініції);

	однозначного поняття	- мовно-стилістичні вимоги до текстів нормативно-правових документів із дотриманням нормативно-правової стилістики
3.5	Класифікація термінів	Всі терміностатті необхідно класифікувати. Класифікаційний номер терміностатті має складатися з номера розділу / підрозділу основної частини; власного (порядкового в межах свого розділу / підрозділу) номера терміностатті. При використанні трирівневої системи поділу тексту підрозділи третього рівня позначаються подвійним десятковим номером (наприклад 2.1.1). <i>Порядок класифікації термінів буде визначено після пілотного етапу</i>
3.6	Джерела інформації для створення терміносистеми	У процесі опрацювання терміностатей необхідно обов'язково вказувати джерела: - чинні нормативно-правові акти; - національні основоположні стандарти; - національні термінологічні стандарти, які стосуються об'єкта стандартизування, а також стандарти інших видів; - міжнародні термінологічні стандарти та інші документи міжнародних організацій зі стандартизації; - національні термінологічні стандарти інших країн; - інформаційно-пошукові тезауруси; - національні класифікатори та каталоги за тематикою стандарту; - словники, глосарії, довідники; - науково-технічна та навчально-методична література, інші джерела

4. Вимоги до оформлення терміностатей

4.1	Дотримання вимог державних стандартів	Науково-прикладна робота, її документування здійснюється відповідно до: - ДСТУ ISO 1087-1:2007 «Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання» (ISO 1087-1:2000, IDT); - ДСТУ 3966:2009 «Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять»; - ДСТУ ISO 860:2018 «Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів» (ISO 860:2007, IDT); - ДСТУ ISO 10241-1:2018 «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT); - ДСТУ ISO 10241-1:2018 «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT). Зразки документів для оформлення, погодження і затвердження терміностатей учасникам будуть надіслані після завершення пілотного етапу
-----	--	---

5. Управління якістю, етапи контролю, погодження та затвердження терміностатей

5.1	Погодження суті та змісту термінів і дефініцій	- Міжвідомча координаційна рада НАН України і МОН України з економічної теорії; - Комітет наукової термінології при Президії НАН України; - Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; - Дослідницька служба Верховної Ради України. <i>Строк виконання для пілотного етапу: 04.2026 – 06.2026. Для інших терміностатей – окремий графік</i>
5.2	Дотримання норм Українського правопису як стандарту державної мови	- Інститут української мови НАН України; - Інститут мовознавства імені Олександра Потебні НАН України; - Українське бюро лінгвістичних експертиз НАН України; - Національна комісія зі стандартів державної мови; - Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України. Лінгвістична експертиза проводиться: на предмет відповідності нормам Українського правопису як стандарту державної мови, правилам міжмовної транслітерації, законодавству України про мову; для правового захисту інтелектуальної власності та авторського права. <i>Строк виконання для пілотного етапу: 04.2026 – 06.2026. Для інших терміностатей – окремий графік</i>
5.3	Дотримання вимог державних стандартів	- Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» <i>Строк виконання для пілотного етапу: 04.2026 – 06.2026. Для інших терміностатей – окремий графік</i>
5.4	Представлення та погодження результатів	Результати науково-прикладних робіт зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю будуть представлені: - профільним комітетам Верховної Ради України;

	науково-прикладних робіт по термінології	<ul style="list-style-type: none"> - ключовим підрозділам Кабінету Міністрів України; - Міністерству фінансів України; - Міністерству юстиції України; - Міністерству економіки, доквілля та сільського господарства України; - Міністерству освіти і науки України; - Національному банку України; - Державній службі статистики України; - Національній комісії зі стандартів державної мови; - міжнародним організаціям; іншим заінтересованим сторонам. <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання для пілотного етапу: 04.2026 – 06.2026. Для інших терміно статей – окремий графік</i></p>
5.5	Проведення робочих нарад, конференцій, круглих столів	<p>Для широкого обговорення інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю рекомендується проводити круглі столи, конференції, наради, вебінари.</p> <p>Для участі в засіданнях Консультативно-наукової ради та професійних нарадах планується запрошувати представників профільних міністерств і відомств, наукову спільноту, компетентних експертів, міжнародні організації.</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання – весь період</i></p>
5.6	Затвердження терміно статей	<p>В остаточній редакції терміно статей мають бути враховані вимоги правової системи Європейського Союзу на базі <i>acquis</i> ЄС; Директиви Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів; Регламенту (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції); пропозиції погоджувальних організацій, експертів. Формуються пояснювальна записка, зведення відгуків, протоколи погоджувальних нарад (засідань) та інші документи. Зразки документів для затвердження терміно статей будуть направлені всім учасникам після завершення пілотного етапу.</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання для пілотного етапу: 04.2026 – 06.2026. Для інших терміно статей – окремий графік</i></p>

6. Підготовка Єдиного глосарія правових термінів

6.1	Підготовка Єдиного глосарія правових термінів	<p>Погоджені та затверджені терміно статті є основою для створення Єдиного глосарія правових термінів та його подання Міністерству юстиції України. Форма глосарія затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17 травня 2024 року № 577 «Про функціонування Єдиного глосарія правових термінів».</p> <p style="text-align: right;"><i>Строк виконання для пілотного етапу: 04.2026 – 06.2026. Для інших терміно статей – окремий графік</i></p>
6.2	Термінографія	<p>Під час підготовки терміно статей у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для створення глосарія рекомендується ознайомитися з принципами та підходами термінографії</p>

7. Контакти та перспективи

7.1	Контакти	<p>Електронна адреса: Консультативно-наукова рада Рахункової палати naukova_rada@rp.gov.ua. Інституційним учасникам необхідно надіслати свої контакти для централізованого листування. Всі документи будуть розміщені у хмарному сховищі. Ключі доступу надаватимуться керівникам робочих груп, відповідальним виконавцям</p>
7.2	Перспективи	<p>Підготовка та видання колективної монографії (на базі Секції суспільних і гуманітарних наук НАНУ, Відділення економіки НАНУ) з проблематики створення та гармонізування терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю, розбудови сучасної фінансової системи, впровадження передових фінансових технологій, широкого застосування однозначної термінології в правовому, діловому, науковому середовищі тощо</p>

6. ТЕРМІНОСИСТЕМА
в галузі фінансів і публічного фінансового контролю
для створення Єдиного глосарія правових термінів, а також
розроблення проекту Закону України
«Про публічні фінанси та публічний
фінансовий контроль»

Ініціативи Рахункової палати

Науково-прикладне втілення ініціатив

ОСНОВНІ інституційні учасники

Т Е Р М І Н О С И С Т Е М А

в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

для формування Єдиного глосарія правових термінів і розроблення проекту Закону України

«Про публічні фінанси та
публічний фінансовий контроль»

Заінтересовані сторони

Верховна Рада України Рахункова палата Кабінет Міністрів України	Міжнародні організації та проекти <ul style="list-style-type: none"> • SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management) • EU4PFM «Програма Європейського Союзу з підтримки управління державними фінансами в Україні» • Агентство Expertise France • GIZ (Німецьке товариство міжнародного співробітництва) • OIECR (Організація економічного співробітництва та розвитку)
Міністерство фінансів України Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України Міністерство юстиції України Міністерство зовнішніх справ України Міністерство освіти і науки України Міністерство цифрової трансформації України Національний банк України	Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України
Державна аудиторська служба України Державна казначейська служба України Державна служба фінансового моніторингу України Державна служба статистики України Державна митна служба України	Всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування <ul style="list-style-type: none"> • Асоціація міст України • Асоціація малих міст України • Асоціація сіл і селищ України • Всеукраїнська асоціація громад
Державна податкова служба України Фонд державного майна України Державна установа «Відкриті публічні фінанси» Центральне казенне підприємство пробірного контролю ДУ «Державне сховище дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння України» Агентство з управління державним боргом України	
Бюро економічної безпеки України Національне антикорупційне бюро України Національна комісія зі стандартів державної мови Національна академія наук України Національна академія правових наук України	

ІНСТИТУЦІЙНІ УЧАСНИКИ
зі створення ТЕРМІНОСИСТЕМИ в галузі фінансів і публічного фінансового контролю
та формування Єдиного глосарія правових термінів

Назва установи	Представники
-----------------------	---------------------

Національна академія наук України

Економічний напрям

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»	Геєць В. М., Гриценко А. А., Луніна І. О., Скрипниченко М. І., Баліцька В. В.
Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України	Лібанова Е. М., Хвесик М. А., Левковська Л. В., Сундук А. М.
Міжвідомча координаційна рада НАН України і МОН України з економічної теорії	Лук'яненко Д. Г.
Науково-координаційна рада секції суспільних і гуманітарних наук НАН України	Конверський А. Є., Майборода О. М.

Правовий напрям

Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України	Скрипнюк О. В., Воротіна Н. В.
ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»	Устименко В. А., Гудіма Т. С., Заблудська І. В., Сошников А. О.

Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України

Термінологічний та лінгвістичний напрям

Комітет наукової термінології при Президії НАН України	Жулинський М. Г.
Інститут мовознавства імені Олександра Потебні НАН України	Ажнюк Б. М., Пономаренко В. П.
Інститут української мови НАН України	Гриценко П. Ю., Казимирова І. А., Кислюк Л. П.
Українське бюро лінгвістичних експертиз НАН України	Ажнюк Б. М.
Український мовно-інформаційний фонд Національної академії наук України	Широков В. А.

Соціологічний, філософський та історичний напрям

Інститут історії України НАН України	Смолій В. А.
Інститут соціології НАН України	Головаха Є. І.
Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України	Ермоленко А. М.

Науково-практична оцінка (експертиза)

Науково-консультативна рада при Голові Верховної Ради України	Стефанчук Р. О., Кузнєцова Н. С.
Головне юридичне управління при Верховній Раді України	Теплюк М. О.
Секретаріат Комітету Верховної Ради України з питань бюджету	Ватульов А. В.

Назва установи

Дослідницька служба Верховної Ради України
Служба радників Голови Верховної Ради України
Науковий комітет Національної ради України з питань розвитку науки і технологій (дорадчий орган при Кабінеті Міністрів України)
Національна комісія зі стандартів державної мови
Національний інститут стратегічних досліджень
Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій Національної академії правових наук України
ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості»
Український національний комітет Міжнародної торгової палати

Міністерство освіти і науки України

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Західноукраїнський національний університет

Львівський національний університет імені Івана Франка

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Представники

Ваолєвська Л. А.
Огонь Ц. Г.
Антонюк О. В.
Чернобров Ю. А.
Жаліло Я. А.
Орлюк О. П.
Олійник Н. І.
Щелкунов В. І.
Лютий І. О., Ігнатюк А. І., Засадний Б. А., Ходжаян А. О., Баженова О. В., Рожко О. Д.
Васильченко О. П., Музика-Стефанчук О. А., Якимчук Н. Я., Лотюк О. С.
Лук'яненко Д. Г., Кожура Л. О., Бондар М. І., Бураченко А. Є., Дмитренко Е. С., Ловінська Л. Г., Петрик О. А., Примостка Л. О., Слободяник Ю. Б., Стеценко Б. С., Цятковська О. В.
Десятнюк О. М., Крисоватий А. І., Кириленко О. П., Панасюк В. М., Лучко М. Р., Задорожний З.-М. В., Кнейслер О. В., Длугопольський О. В., Слома В. М.
Гукалюк А. Ф., Крупка М. І., Раделицький Ю. О., Ванькович Д. В., Любенко А. М., Рудницький В. С.
Гетьман А. П., Дмитрик О. О., Кобильнік Д. А., Криницький І. Є., Кучерявенко М. П.
Ткачук В. А., Тонха О. Л., Ермоленко В. М., Кононенко Р. В., Кравченко Ю. С.,

Назва установи

Представники

Марчук Ю. М.	
Осауленко О. Г., Бондарук Т. Г.	
Ковальов А. І., Зверяков М. І., Лоханова Н. О., Слатвінська М. О., Артюх О. В.	
Мазаракі А. А., Назарова К. О., Гуржій Т. О., Чугунов І. Я.	
Олійник О. В., Легенчук С. Ф., Виговська Н. Г., Чижевська Л. В.	
Шкільник І. О., Тютюнник І. В., Кузнецова А. Я., Гриценко Л. Л., Семенов А. Ю., Журавка О. С., Рябушка Л. Б.	
Камишин В. В., Аврамчук Б. О., Писаренко Т. В.	
Кагановська Т. Є., Серьогін В. О., Дячек В. В., Гриценко А. А., Глущенко О. В., Россіхіна Г. В.	
Білецький І. В., Дорошенко Г. О., Рудаченко О. О.	
Шалімова Н. С., Магопець О. А., Андрощук І. І.	
Білокурський Р. Р., Гаврилюк Р. О., Пацурківський П. С., Харабара В. М., Островська Н. С.	
Грубляк О. М., Сокрвольська Н. Я.	

Наукові установи інших відомств

Державна навчально-наукова установа «Академія фінансового управління»	Ефименко Т. І., Гасанов С. С., Олійник Я. В.
Державний податковий університет Міністерства фінансів України	Серебрянський Д. М., Топчій В. В., Давиденко Н. М., Краєвський В. М.,
Національна академія внутрішніх справ	Гордей О. Д., Касьяненко Л. М., Сербин Р. А., Чернявський С. С.

ТЕРМІНОСИСТЕМА

в галузі фінансів і публічного фінансового контролю
для формування Єдиного глосарія правових термінів і
розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

ТЕРМІНИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностабелі та їх структури
01	Т. О. (теоретичне обґрунтування) Ф. О. (функціональне обґрунтування)	ФІНАНСОВА СИСТЕМА Складники	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка ➤ Київський національний економічний університет імені Вади́ма Гетьмана, кафедра фінансів імені Ві́ктора Федосова ➤ Західноукраїнський національний університет ➤ Чернівецький національний університет імені Ю́рія Федьковича ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка
02	Т. О.	Публічний інтерес Публічний фінансовий інтерес Державний інтерес Спільний інтерес територіальних громад Інтерес територіальної громади Суспільний інтерес Приватний інтерес	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка ➤ Київський національний економічний університет імені Вади́ма Гетьмана ➤ Одеський національний економічний університет ➤ Інститут соціології НАН України ➤ Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України
03	Т. О.	Потреби Суспільні потреби Загальносуспільні потреби	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка ➤ Одеський національний економічний університет ➤ Державний податковий університет
04	Т. О.	Суспільне благо Суспільні послуги Суспільний товар Послуги, що становлять загальний економічний інтерес	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка ➤ Державний податковий університет ➤ Одеський національний економічний університет ➤ Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України
05	Т. О.	Сукупний суспільний продукт (ССП) Валовий національний продукт Валовий внутрішній продукт	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» ➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка ➤ Одеський національний економічний університет

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
06	Т. О.	<p>Публічна фінансова політика Державна політика в сфері фінансів Державна грошово-кредитна політика</p>	<p>ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАНУ» Київський національний університет імені Тараса Шевченка ДНУ «Академія фінансового управління» Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова Західноукраїнський національний університет</p>
07	Пр. О. <small>(праве обґрунтування)</small>	<p>Суб'єкти відносин у сфері публічних фінансів Бюджетна установа Розпорядник бюджетних коштів Головний розпорядник бюджетних коштів Одержувач бюджетних коштів Отримувач публічної допомоги Отримувач публічного кредиту (позики) Отримувач публічного гранту Отримувач бюджетної вигоди</p>	<p>Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана» Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету Західноукраїнський національний університет Одеський національний економічний університет</p>
08	Пр. О	<p>Суб'єкти відносин у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування Застрахована особа Отримувач пенсії (пенсіонер) Отримувач гранту за рахунок коштів Фонду соціального страхування України Отримувач гранту за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття</p>	<p>Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»</p>
09	Т. О. Ф. О.	<p>Публічний сектор економіки Державний сектор економіки Суб'єкт державного сектору економіки Середовище державного сектору економіки</p> <p>Комунальний сектор економіки Суб'єкт комунального сектору економіки Середовище комунального сектору економіки</p>	<p>ДУ «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ НАНУ» Західноукраїнський національний університет ДНУ «Академія фінансового управління» Національна академія статистики, обліку та аудиту</p> <p>Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
	<p>Змішаний публічний сектор економіки Спільні підприємства, корпоративні права щодо статутного капіталу яких належать державі та територіальним громадам</p>		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова
	<p>Квазіпублічний сектор економіки</p> <ul style="list-style-type: none"> - енергетичний сектор економіки - освітній квазіпублічний сектор економіки - науковий квазіпублічний сектор економіки - квазіпублічний сектор економіки у сфері охорони здоров'я - квазіпублічний сектор економіки у сфері соціального захисту - квазіпублічний сектор економіки у сфері надання безоплатної правової допомоги - неприбуткові (некомерційні) організації, діяльність яких спрямована на забезпечення суспільних потреб - ендавмент фонд - рахунки суб'єктів господарювання із спеціальним режимом використання <p>розподільчий рахунок електропостачальника</p> <p>Приватний сектор економіки Суб'єкт приватного сектору економіки Середовище приватного сектору економіки</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка 	
10	<p>Публічні фінанси Державні фінанси</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» ➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова ➤ ДНУ «Академія фінансового управління» ➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича ➤ Національна академія статистики, обліку та аудиту ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» 	

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
	<p>Місцеві фінанси</p> <p>Фінанси спільнот територіальних громад (обласний, районний рівні)</p> <p>Фінанси територіальної громади</p> <p>Квазіпублічні фінанси</p> <p><i>Змішані фінанси</i></p> <p><i>Парафіскальні фінанси</i></p> <p>Приватні фінанси</p>	<p>Державний податковий університет</p> <p>Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАНУ</p> <p>ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p> <p>Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p> <p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>	<p>Державний податковий університет</p> <p>Одеський національний економічний університет</p> <p>Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України</p> <p>Інститут соціології НАН України</p>
11	<p>Т. О.</p> <p>Суспільні фінанси</p>	<p>Державний податковий університет</p> <p>Одеський національний економічний університет</p> <p>Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України</p> <p>Інститут соціології НАН України</p>	<p>Державний податковий університет</p> <p>Одеський національний економічний університет</p> <p>Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України</p> <p>Інститут соціології НАН України</p>
12	<p>Пр. О.</p> <p>Ф. О.</p> <p>Публічні фонди</p> <p>Бюджетна система України</p> <p>Державний бюджет України</p> <p>Загальний фонд Державного бюджету України</p> <p>Цільові фонди загального фонду Державного бюджету України</p> <p>Спеціальний фонд Державного бюджету України</p> <p>Цільові фонди спеціального фонду Державного бюджету України</p> <p>Місцеві бюджети</p> <p>Обласні бюджети</p> <p>Районні бюджети</p> <p>Бюджети місцевого самоврядування (сільських, селищних, міських громад)</p> <p>Загальний фонд місцевого бюджету</p> <p>Спеціальний фонд місцевого бюджету</p> <p>Бюджет розвитку місцевого бюджету</p>	<p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів ім. Віктора Федосова (підгрупи «Державний бюджет», «Місцеві бюджети»)</p> <p>Київський національний університет імені Тараса Шевченка</p> <p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАНУ</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова (підгрупи «Державний бюджет», «Місцеві бюджети»)</p> <p>Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>	<p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів ім. Віктора Федосова (підгрупи «Державний бюджет», «Місцеві бюджети»)</p> <p>Київський національний університет імені Тараса Шевченка</p> <p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАНУ</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова (підгрупи «Державний бюджет», «Місцеві бюджети»)</p> <p>Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінів та їх структури
	<p>Фонди системи загальнообов'язкового державного соціального страхування</p> <p>Пенсійний фонд України</p> <ul style="list-style-type: none"> кошти Пенсійного фонду України Накопичувальний пенсійний фонд <p>Фонд соціального страхування України</p> <p>Фонд соціального страхування на випадок безробіття державні цільові фонди (позабюджетні)</p> <p>Фонд гарантування вкладів фізичних осіб</p> <p>інші</p> <p>Фонди (кошти) державних некомерційних фінансових установ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Державна інноваційна фінансово-кредитна установа • Державний фонд сприяння молодіжному будівництву • інші <p>Фонди комунальних некомерційних фінансових установ</p> <p>Фонди (кошти) суб'єктів комунального сектору економіки</p> <p>Фонди (кошти) підприємств комунальних некомерційних підприємств</p> <p>Фонди (кошти) корпоративного комунального підприємства</p> <p>Фонди (кошти) комунального господарського об'єднання</p> <p>Фонди (кошти) юридичної особи, у статутному капіталі якої більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді або частка територіальної громади становить величину, що забезпечує органам місцевого самоврядування право вирішального впливу на діяльність такої юридичної особи</p>	<p>➤ Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого</p> <p>➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування</p> <p>➤ Сумський державний університет</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування</p> <p>➤ Сумський державний університет</p> <p>➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p> <p>➤ Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого</p>	

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностабелі та їх структури
13	<p>Фонди (кошти) спільного комунального підприємства</p> <p>Інвестиція</p> <p>Публічні інвестиції Державні інвестиції Публічні інвестиції за рахунок коштів Державного бюджету України Публічні інвестиції за рахунок коштів державних цільових фондів (позабюджетних)</p> <p>Публічні інвестиції за рахунок державних організацій Національного банку України державних банків державних фінансових організацій державних юридичних осіб приватного права державних юридичних осіб публічного права інших організацій, що належать до державного сектору економіки</p> <p>Місцеві інвестиції Публічні інвестиції за рахунок коштів обласних бюджетів (спільноти територіальних громад області) Публічні інвестиції за рахунок коштів бюджетів місцевого самоврядування Публічний інвестиційний проект Публічна інвестиційна програма</p> <p>Приватні інвестиції</p>	<p>➤ ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» Київський національний університет імені Тараса Шевченка Національна академія статистики, обліку та аудиту</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування</p> <p>➤ Сумський державний університет</p> <p>➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>
14	<p>Ресурси</p> <p>Публічні ресурси Державні ресурси (ресурси держави) Місцеві ресурси Матеріальні ресурси</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностаблості та їх структури
	<p>Природні ресурси Надра Водні ресурси Лісові ресурси Земельні ресурси інші</p> <p>Майнові ресурси (див.: майнові активи)</p> <p>Фінансові ресурси (див.: фінансові активи)</p>	<p>Національний університет біоресурсів і природокористування України</p> <p>Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України</p>	<p>➤ Національний університет біоресурсів і природокористування України</p> <p>➤ Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України</p>
15	<p>Т. О. Ф. О.</p> <p>Публічні фінансові ресурси</p> <p>Державні фінансові ресурси Місцеві фінансові ресурси</p> <p>Фінансові ресурси територіальних громад</p> <p>Суспільні фінансові ресурси</p>	<p>➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАНУ</p> <p>➤ ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»</p> <p>➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p> <p>➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p> <p>➤ Державний податковий університет</p> <p>➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</p>	<p>➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАНУ</p> <p>➤ ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»</p> <p>➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p> <p>➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p> <p>➤ Державний податковий університет</p> <p>➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</p>
	<p>Пр. О.</p> <p>Ресурс прав (квот, прав користування земельною ділянкою, управління майном, користування правами інтелектуальної власності тощо)</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>➤ Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>➤ Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України</p>
	<p>Ф. О.</p> <p>Резерв Підприємницький потенціал</p>	<p>➤ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УКРІНТЕІ)</p> <p>➤ Український національний комітет Міжнародної торгової палати</p>	<p>➤ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УКРІНТЕІ)</p> <p>➤ Український національний комітет Міжнародної торгової палати</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
16	<p>Т. О. Ф. О.</p> <p>Публічні ресурси Державні ресурси Місцеві ресурси</p> <p>Ресурси спільноти територіальних громад (обласний, районний рівні)</p> <p>Ресурси територіальної громади (територіальних громад)</p> <p>Ресурси Європейського Союзу</p> <p>Ресурси іноземних держав</p> <p>Ресурси міжнародних організацій</p> <p>Ресурси міжнародних фінансових організацій</p>	<p>➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</p> <p>➤ Державний податковий університет</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Інститут держави і права імені В. М. Корещького НАНУ</p> <p>➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова НАНУ»</p> <p>➤ Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України</p>	<p>➤ Державний податковий університет</p> <p>➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Інститут держави і права імені В. М. Корещького НАНУ</p> <p>➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича</p> <p>➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування</p> <p>➤ Сумський державний університет</p>
17	<p>Т. О.</p> <p>Суспільні ресурси</p> <p>Приватні ресурси</p>		
18	<p>Т. О.</p> <p>Публічні кошти</p> <ul style="list-style-type: none"> • кошти державного бюджету • кошти місцевих бюджетів • кошти бюджету Автономної Республіки Крим • кошти обласних бюджетів • кошти районних бюджетів • кошти бюджетів місцевого самоврядування 		
	<p>Ф. О.</p> <ul style="list-style-type: none"> • кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії • кошти Національного банку України • кошти державних банків • кошти державних цільових фондів 		

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
		<ul style="list-style-type: none"> • кошти Пенсійного фонду України • кошти фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування • кошти Фонду соціального страхування України • кошти Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття 	
<p>Ф. О. Пр. О.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • кошти суб'єктів господарювання державної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності (суб'єктів державного сектору економіки) • кошти державних установ (закладів) • кошти унітарного державного підприємства • кошти казенного підприємства • кошти державного некомерційного підприємства • кошти державного комерційного підприємства • кошти корпоративного державного підприємства (державних господарських об'єднань, державних холдингових компаній, інших державних господарських організацій, в т. ч. державних акціонерних товариств, 100 відсотків акцій (часток) яких належить державі або іншому господарському товариству, 100 відсотків акцій (часток) якого належать державі) • кошти господарського товариства, у статутному капіталі якого понад 50 відсотків акцій (часток) належать державі • кошти державного господарського об'єднання 	<p>➤ ДУ «ІНСТИТУТ економіко-правових імені В. К. Мамутова НАНУ»</p> <p>Досліджень</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінів та їх структури
Ф. О. Пр. О		<ul style="list-style-type: none"> • кошти суб'єктів господарювання комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності • кошти комунальних установ (закладів) • кошти комунального унітарного підприємства • кошти комунальних некомерційних підприємств • кошти комунального комерційного підприємства • кошти спільних комунальних підприємств (некомерційних) • кошти спільних комунальних підприємств (комерційних) • кошти товариств, що діють на основі лише комунальної власності, тобто 100 відсотків акцій (часток) якого належить відповідній територіальній громаді 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова ➤ Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого ➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
19	Пр. О.	Кошти Європейського Союзу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вади́ма Гетьмана» ➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету ➤ Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України
20	Пр. О.	Кошти міжнародних організації	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вади́ма Гетьмана» ➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету ➤ Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностацій та їх структури
21	Ф. О.	<p>Трансферт</p> <p>Міжбюджетний трансферт Дотація Субвенція Трансферти між Державним бюджетом України та Пенсійним фондом Трансферти між Державним бюджетом України та Національним банком України Трансферт Трансферт між Державним бюджетом України та іноземною державою (банком іноземної держави) Трансферт між Державним бюджетом України та міжнародною організацією</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p>
22	Ф. О.	<p>Казначейські рахунки Єдиний казначейський рахунок Рахунок бюджету Реєстраційний рахунок Єдиний рахунок Рахунок у системі електронного адміністрування ПДВ Електронний рахунок платника акцизного податку Небюджетний рахунок постачальника публічної закупівлі</p>	<p>➤ Державний торговельно-економічний університет</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p>
23	Ф. О. Пр. О.	<p>Публічна підтримка (допомога) Державна підтримка (допомога) матеріальна Державна підтримка (допомога) фінансова безповоротна Грант Державний грант Бюджетний грант Президентський грант Субсидія Премія</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>➤ Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого</p> <p>➤ ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова НАНУ»</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
		<p>Стипендія Дотація з бюджету Бюджетна дотація Дотація позабюджетна Компенсація Податкова пільга Фінансова вигода Матеріальна вигода поворотна кредитування (кредит, позика) кредитування бюджету поворотна фінансова допомога (позичка) Публічна інвестиція Публічний фінансовий лізинг</p>	
		<p>Місцева підтримка (допомога) Допомога Національного банку України Позичка Національного банку України Рефінансування банків Національним банком України</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування ➤ Сумський державний університет
24	Пр. О. Публічна гарантія Державна гарантія Місцева гарантія Гарантія Автономної Республіки Крим (АРК) Гарантія спільноти територіальних громад області Гарантія територіальної громади Гарантія суб'єкта господарювання державного сектору економіки Гарантія суб'єкта господарювання комунального сектору економіки Публічна порука		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету ➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
25	Пр. О. Публічне замовлення Державне замовлення		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностацій та їх структури
		Місьцеве замовлення	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету
26	Пр. О.	Публічні закупівлі Допорогові закупівлі Динамічні публічні закупівлі Тендерні торги Централізована закупівельна організація Тендерна пропозиція	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Державний торговельно-економічний університет ➤ Ду «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова НАНУ» ➤ Національна академія внутрішніх справ
27	Пр.О.	Зобов'язання Публічне зобов'язання Бюджетне зобов'язання Позабюджетне публічне зобов'язання Публічне фінансове зобов'язання Замовник публічної закупівлі Конкурентна процедура закупівлі	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана ➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету
28	Пр. О. Ф. О.	Запозичення Публічні запозичення Державне запозичення Державний кредит Державні цінні папери Державні облігації України Казначейські зобов'язання Фінансові казначейські векселі Державні деривативи Місьцеве запозичення Місцевий кредит Місцеві цінні папери Зелені облігації <ul style="list-style-type: none"> • <i>державні зелені облігації</i> • <i>місцеві зелені облігації</i> Публічні інвестиційні облігації Запозичення Пенсійного фонду України Запозичення державного цільового фонду Запозичення Національного банку України	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування ➤ Сумський державний університет

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінів та їх структури
29	<p>Пр. О.</p> <p>Заборгованість</p> <p>Публічна заборгованість</p> <p>Бюджетна заборгованість</p>		<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вади́ма Гетьмана»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p>
30	<p>Пр. О.</p> <p>Заборгованість перед суб'єктами публічного права</p> <p>Заборгованість перед державою</p> <p>Прострочена заборгованість перед державою</p> <p>Заборгованість перед спільнотою територіальних громад (обласною радою)</p> <p>Прострочена заборгованість перед спільнотою територіальних громад (обласною радою)</p> <p>Заборгованість перед територіальною громадою</p> <p>Прострочена заборгованість перед територіальною громадою</p>		<p>➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого</p> <p>➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p> <p>➤ Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p>
31	<p>Пр. О.</p> <p>Публічні позики (відносини між публічними фондами)</p> <p>Позика Державному бюджету України</p> <p>Позика місцевому бюджету</p> <p>Позика Пенсійному фонду України</p>		<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>➤ Одеський національний економічний університет</p>
32	<p>Т. О.</p> <p>Публічний борг</p> <p>Державний борг</p> <p>Місцевий борг</p>		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вади́ма Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p> <p>➤ ДНУ «Академія фінансового управління»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вади́ма Гетьмана»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАНУ</p>
33	<p>Т. О.</p> <p>Гарантований публічним суб'єктом борг</p> <p>гарантований державою борг</p>		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вади́ма Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
Пр. О.		<p>гарантований Автономною Республікою Крим борг</p> <p>гарантований спільнотою територіальних громад (обласною радою) борг</p> <p>гарантований територіальною громадою борг</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>
34	Пр. О.	<p>Публічне боргове зобов'язання</p> <p>Боргове зобов'язання держави</p> <p>Боргове зобов'язання АРК</p> <p>Боргове зобов'язання спільноти територіальних громад (обласної ради)</p> <p>Боргове зобов'язання територіальної громади</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p> <p>Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p>
35	Пр. О.	<p>Публічне гарантійне зобов'язання</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова</p> <p>Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p>
36	Пр. О.	<p>Квазіфіскальні операції</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p>
37	Пр. О.	<p>Міжнародна допомога</p> <p>Міжнародна фінансова допомога</p> <p>Міжнародна фінансова допомога України</p> <p>Міжнародна фінансова допомога Україні</p> <p>Міжнародний кредит (позика)</p> <p>Міжнародний грант</p> <p>Транскордонний грант</p> <p>Міжнародна гарантія</p> <p>Міжнародна технічна допомога</p> <p>Міжнародна економічна допомога</p> <p>Міжнародна військова допомога</p> <p>Міжнародна гуманітарна допомога</p>	<p>ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова НАНУ»</p> <p>Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого</p> <p>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностатей та їх структури
38	<p>Т. О.</p> <p>Пр. О.</p>	<p>Активи</p> <p>Майнові активи (див.: майнові ресурси)</p> <p>Майно</p> <p>Речі</p> <p>Нерухомі речі (<i>нерухоме майно, нерухомість</i>)</p> <p>Земельні ділянки</p> <p>Нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки</p> <p>Рухомі речі (<i>рухоме майно</i>)</p> <p>Цифрові речі</p> <p>Віртуальні активи (див.: <i>віртуальні активи</i>)</p> <p>Цифровий контент</p> <p>Інші цифрові речі</p> <p>Тварини</p>	<p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p>
		<p>Майнові права і обов'язки (речові права) (відмінні від права власності)</p> <p>Право господарського відання</p> <p>Право оперативного управління</p> <p>Майнові права, що випливають із договору державно-приватного партнерства</p> <p>Право концесії</p> <p>Право узурфрукта</p> <p>Право управління майном за договором</p> <p>Спеціальне майнове право (<i>на майбутні об'єкти нерухомості</i>)</p> <p>Право володіння / користування чужим майном</p>	<p>➤ ДУ «Інститут економіко-правових імені В. К. Мамутова НАНУ»</p>
39	<p>Ф. О.</p> <p>Пр. О.</p>	<p>Підприємство як єдиний майновий комплекс</p> <p>Фінансові активи</p> <p>Гроші</p> <p>Грошові кошти (див.: <i>валюта</i>)</p> <p>Еквіваленти грошових коштів</p> <p>Цифрові гроші</p> <p>Електронні гроші</p> <p>Банківські метали</p> <p>Цінні папери</p>	<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування</p> <p>➤ Сумський державний університет</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
Пр. О.	Пр. О. Боргові зобов'язання	Боргові зобов'язання	ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова НАНУ»
Пр. О. Ф. О.	Пр. О. Ф. О. Право вимоги боргу	вимоги за договорами вимоги за рішеннями уповноважених органів держави (місцевого самоврядування), інших уповноважених суб'єктів Віртуальні активи	Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана» Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету
40 Пр. О.	Пр. О. Валютні цінності	Дорогоцінне каміння Валюта Національна валюта Іноземна валюта Банківські метали Цінні папери, номіновані в національній (іноземній) валюті (див.: цінні папери) Дорогоцінне каміння	Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування Сумський державний університет Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича
41 Пр. О.	Т. О. Пр. О. Нематеріальні активи	Послуги (технічна підтримка) (як об'єкт міжнародної технічної допомоги)	Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана» Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету
42 Т. О. Пр. О.	Т. О. Пр. О. Активи інституційних секторів економіки (публічні активи) Державні активи	Активи державних підприємств і державних корпорацій Активи бюджетних установ	Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана» Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінів та їх структури
Т. О. Пр. О. Ф. О.	<p>Місцеві активи Активи органів місцевого самоврядування Активи Автономної Республіки Крим Активи спільноти територіальних громад (області, району) Активи територіальної громади</p> <p>КАПІТАЛ Складники</p>		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Київський національний економічний університет імені Вади́ма Гетьмана ➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вади́ма Гетьмана» ➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету
43	<p>Пр. О.</p> <p>Обов'язкові фіскальні платежі Платежі податкової системи Податок Збір (податковий збір) Податковий збір Податкова плата Податковий внесок</p> <p>Квазіподатки</p> <p>Публічні страхові (гарантійні) внески Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування</p> <p>Внески на регулювання Внески до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб Плата за надання публічних послуг Адміністративні збори Державне мито Судовий збір Консульський збір Виконавчий збір</p>		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Державний податковий університет ➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого <ul style="list-style-type: none"> ➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка <ul style="list-style-type: none"> ➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
		Парафіскалітети Публічний штраф Публічна пеня Конфіскація Об'єкт конфіскації	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка
44	Т. О. Ф. О.	Класифікація публічних фінансів Бюджетна класифікація Бюджетна класифікація надходжень Бюджетна класифікація доходів Бюджетна класифікація фінансування бюджету Бюджетна класифікація витрат Бюджетна класифікація видатків Бюджетна класифікація кредитування Бюджетна класифікація боргу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра фінансів, грошового обігу та кредиту ➤ Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича ➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра фінансів ➤ Одеський національний економічний університет
	Т. О. Ф. О.	Дефіцит бюджету Профіцит бюджету	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова
45	Т. О. Ф. О.	Основні прогностичні фінансові документи Бюджетна Декларація Стратегія управління публічними фінансами Стратегія управління державними фінансами	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ДНУ «Академія фінансового управління» Міністерства фінансів України ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра фінансів імені Віктора Федосова ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка ➤ Західноукраїнський національний університет
46	Ф. О.	Основні планові документи в сфері публічних фінансів <ul style="list-style-type: none"> • Державний бюджет України • Місцевий бюджет • Розпис бюджету • Паспорт бюджетної програми • Кошторис • План бюджетних асигнувань • План використання бюджетних коштів • Бюджет Пенсійного фонду • Бюджет Фонду соціального страхування України • Бюджет Фонду загальнооб'язкового соціального страхування на випадок безробіття 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Західноукраїнський національний університет ➤ Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка ➤ Одеський національний економічний університет

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
		<ul style="list-style-type: none"> • Кошторис адміністративних витрат Національного банку України • Кошторис Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку • Річний план діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб • Фінансовий план (бюджет) державної (комунальної) некомерційної фінансової установи • Фінансовий план державного (комунального) підприємства 	
ПУБЛІЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ			
47	<p>Т. О. Ф. О.</p> <p>Публічний фінансовий контроль Державний контроль у сфері публічних фінансів (фінансовий контроль, аудит та моніторинг) Державний аудит Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) Державний фінансовий аудит Зовнішня оцінка якості внутрішнього аудиту (Мінфін – СНУ) <i>Зовнішня оцінка ефективності системи внутрішнього контролю (Мінфін – СНУ)</i> Державний аудитор Внутрішній аудит (відомчий) Державний контроль у сфері публічних фінансів Парламентський фінансовий контроль Урядовий фінансовий контроль Державний контроль у сфері публічного боргу та гарантованого публічного боргу Державний централізований фінансовий контроль Інспектування Перевірка публічних закупівель Моніторинг публічних закупівель Міжвідомчий фінансовий контроль</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту ➤ Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту ➤ Центральноукраїнський національний технічний університет, кафедра аудиту, обліку та оподаткування ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка ➤ Одеський національний економічний університет ➤ Інститут держави і права імені В. М. Корещького НАНУ 	

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
48	<p>Внутрішній контроль (відомчий) Контроль місцевих державних адміністрацій у сфері фінансів</p> <p>Т. О. Ф. О.</p> <p>Внутрішній контроль (аудит) державних (комунальних) установ, суб'єктів господарювання державного (комунального) секторів економіки (внутрішньо-організаційний)) Внутрішній контроль Внутрішній аудит</p>	<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Західноукраїнський національний університет кафедра аудиту ➤ Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту ➤ Центральноукраїнський національний технічний університет, кафедра аудиту, обліку та оподаткування ➤ Одеський національний економічний університет ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>	
49	<p>Казначейський контроль</p> <p>Ф. О.</p>	<p>➤ Державний торговельно-економічний університет ➤ Державний податковий університет</p>	
50	<p>Моніторинг процедур публічних закупівель</p> <p>Ф. О.</p>	<p>➤ Державний торговельно-економічний університет ➤ Національна академія внутрішніх справ</p>	
51	<p>Моніторинг публічної допомоги Моніторинг державної допомоги Моніторинг місцевої допомоги</p> <p>Ф. О.</p>	<p>➤ Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформатії» (УКРІНТЕІ) ➤ Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку ➤ Центральноукраїнський національний технічний університет, кафедра аудиту, обліку та оподаткування</p>	
52	<p>Податковий контроль</p> <p>Ф. О.</p>	<p>➤ Державний податковий університет ➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого ➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>	
53	<p>Митний контроль</p> <p>Ф. О.</p>	<p>➤ Державний податковий університет ➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого ➤ Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>	
54	<p>Державний пробірний контроль</p> <p>Ф. О.</p>	<p>➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого ➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>	

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностабелі та їх структури
			<ul style="list-style-type: none"> ➤ Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана» ➤ Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету
55	Ф. О.	Валютний контроль Валютний нагляд	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування ➤ Сумський державний університет ➤ Львівський національний університет імені Івана Франка
56	Ф. О.	Контроль у сфері грошового обігу	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування ➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу ➤ Сумський державний університет
57	Ф. О.	Фінансовий моніторинг (AML/CFT) Державний фінансовий моніторинг Первинний фінансовий моніторинг	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра податкового менеджменту та фінансового моніторингу
58	Ф. О.	Державний контроль (нагляд) у сфері надання фінансових послуг Банківський нагляд Контроль з боку Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку Державний нагляд в сфері інвестування Державний контроль (нагляд) у сфері страхування Державний контроль (нагляд) за управлінням коштами недержавних пенсійних фондів	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра банківської справи та страхування ➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу ➤ Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича ➤ Сумський державний університет ➤ Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
59	Ф. О.	Державний моніторинг в сфері публічних фінансів Моніторинг співробітництва територіальних громад (центрального орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері розвитку	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра фінансів ➤ Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича

Група		Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностацій та їх структури
60	Ф. О.	<p>місцевого (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18/print)</p> <p>Публічний фінансовий контроль на рівні місцевого самоврядування</p> <p>Депутатський фінансовий контроль, що здійснюється на рівні місцевих рад</p> <p>Місцевий фінансовий контроль, що здійснюють виконкомми місцевих рад</p> <p>Фінансовий контроль, що здійснюють місцеві фінансові органи</p> <p>Місцевий централізований внутрішній аудит</p>	<p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту</p> <p>Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту</p> <p>Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту</p> <p>Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку</p> <p>Центральноукраїнський національний технічний університет, кафедра аудиту, обліку та оподаткування</p> <p>Одеський національний економічний університет</p> <p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>	
61	Пр. О. Ф. О.	<p>Фінансовий контроль інституцій та органів Європейського Союзу</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту</p> <p>Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»</p> <p>Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p>	
62	Пр. О. Ф. О.	<p>Громадський фінансовий моніторинг</p> <p>Конгрес місцевих та регіональних влад при Президенті України (суспільно-політичних і соціально-економічних процесів, що відбуваються в державі на регіональному та місцевому рівнях) (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89/2021)</p> <p>всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування (Асоціація міст України, Асоціація малих міст України, Асоціація сіл і селищ України, Всеукраїнська асоціація громад)</p> <p>Фінансовий контроль Неурядових організацій</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Навчально-науковий інститут «Юридичний інститут Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана»</p> <p>Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова</p> <p>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>	

Група		Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні терміностатей та їх структури
63	Ф. О.	Незалежний аудит Приватний аудит		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Львівський національний університет імені Івана Франка кафедра обліку та аудиту</p> <p>➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>
Т. О.		Публічний аудит Державний аудитор		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту</p> <p>➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>
Т. О.		Стратегічний аудит		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту</p> <p>➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту</p> <p>➤ Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p>
64	Ф. О.	Аудит Обов'язковий аудит Аудитор Аудиторська діяльність		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту</p> <p>➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту</p>
Ф. О.		Об'єкт контролю Суб'єкт контролю Предмет аудиту		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту</p> <p>➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту</p>
Ф. О.		Об'єкт аудиту • аудитована організація • аудитований суб'єкт • аудитований елемент • аудитована фінансова звітність		<p>➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра обліку та аудиту</p> <p>➤ Західноукраїнський національний університет, кафедра аудиту</p>

Група		Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
65	Ф. О.	<p>Бухгалтерський облік та звітність</p> <p>Бухгалтерський облік та звітність бюджетних установ Бухгалтерський облік та звітність про виконання державного та місцевого бюджетів Бухгалтерський облік та звітність державних банків Бухгалтерський облік та звітність державних комерційних підприємств Бухгалтерський облік та звітність фондів соціального та пенсійного страхування Бухгалтерський облік та звітність небанківських фінансових установ Консолідована фінансова звітність Загальна консолідована фінансова звітність суб'єктів державного сектору</p>	<p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра податкового менеджменту та фінансового моніторингу</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу</p> <p>Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку</p> <p>Західноукраїнський національний університет, кафедра обліку і оподаткування</p>	<p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра податкового менеджменту та фінансового моніторингу</p> <p>Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра бухгалтерського обліку та консалтингу</p> <p>Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку</p> <p>Західноукраїнський національний університет, кафедра обліку і оподаткування</p>
66	Ф. О. Пр. О.	<p>Реєстри в сфері публічних фінансів</p> <p>Реєстр державного боргу Реєстр місцевого боргу Реєстр державних гарантій Реєстр місцевих гарантій Реєстр проєктів соціального та економічного розвитку України Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій Реєстр програм секторальної бюджетної підтримки Європейського Союзу Реєстр (перелік) проєктів міжнародної технічної допомоги Реєстр розпорядників та одержувачів бюджетних коштів Реєстр бюджетних зобов'язань Реєстри (переліки) публічної (державної) допомоги суб'єктам господарювання</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку</p> <p>Центральноукраїнський національний технічний університет, кафедра аудиту, обліку та оподаткування</p> <p>Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого</p> <p>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>	<p>Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка</p> <p>Навчально-науковий інститут права Державного податкового університету</p> <p>Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку</p> <p>Центральноукраїнський національний технічний університет, кафедра аудиту, обліку та оподаткування</p> <p>Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого</p> <p>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</p>

Група	Обґрунтування	Терміни	Наукові установи, задіяні у визначенні термінології та їх структури
		<p>Реєстр надавачів та отримувачів соціальних послуг</p> <p>Єдиний реєстр отримувачів гуманітарної допомоги</p> <p>Єдина система соціальної сфери</p> <p>Реєстр пошкодженого та знищеного майна (РПЗМ)</p> <p>Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги (ЄДАРП)</p> <p>Реєстр застрахованих осіб</p> <p>Реєстр страхувальників (платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування)</p> <p>Реєстр платників податків</p> <p>Єдиний реєстр ліцензій та місць обігу пального (на право роздрібної торгівлі паливом)</p> <p>Реєстр платників ПДВ</p> <p>Реєстр відшкодування ПДВ</p> <p>Єдиний державний реєстр боржників України</p> <p>Єдиний реєстр об'єктів державної власності</p> <p>Державний реєстр випусків цінних паперів</p> <p>Державний реєстр санкцій</p> <p>Державний реєстр фінансових установ</p> <p>Єдиний Реєстр аудиторських фірм та аудиторів</p>	
67	Ф. О.	Електронний кабінет	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Державна наукова установа «Український інститут науково-технічної експертизи та інформатики» (УКРІНТЕІ) ➤ Державний університет «Житомирська політехніка», кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку ➤ Центральнотехнічний національний університет, кафедра аудиту, обліку та оподаткування

Зразок форми

Таблиця - додаток до положення
«Про Єдиний глосарій правових термінів»,
затвердженого
постановою Кабінету Міністрів України
від 17 травня 2024 року № 577

ПРОПОЗИЦІЇ

**щодо включення правових термінів до Єдиного глосарія правових термінів або їх виключення
з Єдиного глосарія правових термінів**

Консультативно-наукова рада Рахункової палати
(найменування органу державної влади, наукової установи)

Порядковий номер	Правовий термін українською та англійською (за наявності) мовами	Правовий термін скорочено українською та англійською (за наявності) мовами	Визначення правового терміна українською та англійською (за наявності) мовами	Джерело інформації (нормативно-правовий акт, словник, правова доктрина, судові рішення, рішення Конституційного Суду України, міжнародний договір, міжнародний стандарт, акти Європейського Союзу) із наведенням основних положень (українською / англійською (за наявності) мовами)	Обґрунтування необхідності включення (виключення) правового терміна (за потреби)

**Міжвідомча термінологічна комісія
в галузі фінансів і публічного фінансового контролю**
(затверджена рішенням Консультативно-наукової ради
Рахункової палати від 06.11.2025 № 3-4)

**7. Комплекс питань з обґрунтування, систематизації,
стандартизації, експертизи термінології
«публічні фінанси» для пілотного етапу**

**Пілотний етап –
обґрунтування,
систематизація,
документальне
оформлення,
експертиза
та затвердження
термінології
«публічні фінанси»**

Відповідальні інституційні учасники пілотного етапу:

- ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ»
- Київський національний університет імені Тараса Шевченка
- Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
- ДННУ «Академія фінансового управління»
- Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
- Національна академія статистики, обліку та аудиту
- Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»

*Строк виконання пілотного етапу: 01.2026 – 06.2026.
Розсилка зразків документів інституційним учасникам: 06.2026 – 09.2026*

Ключові завдання

№ з/п	Ключові завдання	Учасники (установа, вказана першою, здійснює узагальнення матеріалів)	Строк виконання
1	Теоретико-інституційна платформа		
1.1	Еволюція поняття	- ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	01.2026 – 04.2026
1.2	Сучасна парадигма терміна (поняття) Складові поняття (терміна), його види (за потреби)	- ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	01.2026 – 04.2026

№ з/п	Ключові завдання	Учасники (установа, вказана першою, здійснює узагальнення матеріалів)	Строк виконання
	<u>Пов'язані із терміном (поняттям)</u>		
1.3	<ul style="list-style-type: none"> ● Функції держави 	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
1.4	<ul style="list-style-type: none"> ● Інституційні сектори національної економіки 	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
1.5	<ul style="list-style-type: none"> ● Публічні політики 	<ul style="list-style-type: none"> - ДННУ «Академія фінансового управління» - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» 	01.2026 – 04.2026
1.6	<ul style="list-style-type: none"> ● Стратегічні документи 	<ul style="list-style-type: none"> - ДННУ «Академія фінансового управління» - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» 	01.2026 – 04.2026
1.7	<ul style="list-style-type: none"> ● Євроінтеграційні зобов'язання України 	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 	01.2026 – 04.2026
1.8	<ul style="list-style-type: none"> ● Економічні, соціальні, інституціональні та інші реформи ● Інші напрями та сфери 	<ul style="list-style-type: none"> - ДННУ «Академія фінансового управління» - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 	01.2026 – 04.2026
1.9	<i>Висновки, підписи, джерела</i>		
2	Опрацювання термінів		
2.1	Відбір термінів та їх визначень у словниках, довідниках, глосаріях (приклади) Англomовна версія терміна (іншою мовою, якщо це загальноприйнято)	<ul style="list-style-type: none"> - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана - Національна академія статистики, обліку та аудиту 	01.2026 – 04.2026

№ з/п	Ключові завдання	Учасники (установа, вказана першою, здійснює узагальнення матеріалів)	Строк виконання
2.2	Наявність термінів та їх визначень у міжнародних і національних нормативно-правових актах (приклади) Англomовна версія терміна (іншою мовою, якщо це загальноприйнято) Стан сучасного правового закріплення терміна	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка 	01.2026 – 04.2026
2.3	Наявність термінів та їх визначень у міжнародних і національних термінологічних стандартах (приклади)	<ul style="list-style-type: none"> - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана - Національна академія статистики, обліку та аудиту 	01.2026 – 04.2026
2.4	Особливості економічних і правових підходів до визначення суті та змісту термінів	<ul style="list-style-type: none"> - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка 	01.2026 – 04.2026
2.5	<i>Висновки, підписи, джерела</i>		
3	Формулювання терміноstatті «публічні фінанси»		
3.1	Формулювання робочою групою терміноstatті – назви терміна та його визначення	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
3.2	Деталізація складників терміноstatті	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
3.3	Зв'язок з іншими термінами	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026

№ з/п	Ключові завдання	Учасники (установи, вказана першою, здійснює узагальнення матеріалів)	Строк виконання
3.4	Виділення родових і видових груп термінів (понять), за потреби	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ» - Київський національний університет імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
3.5	<i>Висновки, підписи, джерела</i>		
4	Дотримання вимог ДСТУ		
4.1	ДСТУ ISO 1087-1:2007 Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання (ISO 1087-1:2000, IDT)	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Національна академія статистики, обліку та аудиту - ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» 	03.2026 – 05.2026
4.2	ДСТУ 3966:2009 «Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять»	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Національна академія статистики, обліку та аудиту - ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» 	03.2026 – 05.2026
4.3	ДСТУ ISO 860:2018 «Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів» (ISO 860:2007, IDT)	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Національна академія статистики, обліку та аудиту - ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» 	03.2026 – 05.2026
4.4	ДСТУ ISO 10241-1:2018 «Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання» (ISO 10241-1:2011, IDT)	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 	03.2026 – 05.2026
4.5	ДСТУ 1.5:2015 «Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів»	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 	03.2026 – 05.2026
4.6	<i>Висновки, підписи, джерела</i>		

№ з/п	Ключові завдання	Учасники (установа, вказана першою, здійснює узагальнення матеріалів)	Строк виконання
5	Дотримання вимог міжнародних документів		
5.1	Принципи правової системи Європейського Союзу на базі acquis ЄС : європейська правнича термінологія	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
5.2	Директива Ради 2011/85/ЄС від 08.11.2011 про вимоги до бюджетних рамок держав-членів	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
5.3	Регламент (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції)	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	01.2026 – 04.2026
5.4	Система професійних документів INTOSAI (IFPP)	- Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту	01.2026 – 04.2026
5.5	Міжнародні стандарти аудиту	- Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту	01.2026 – 04.2026
5.6	Міжнародні договори України	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 	01.2026 – 04.2026
5.7	Інші нормативні акти та документи	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича 	01.2026 – 04.2026

№ з/п	Ключові завдання	Учасники (установа, вказана першою, здійснює узагальнення матеріалів)	Строк виконання
5.8	<i>Висновки, підписи, джерела</i>		
6	Сутнісна експертиза		
6.1	Сутнісна та змістова експертиза терміностей	<ul style="list-style-type: none"> - Міжвідомча координаційна рада НАН України і МОН України з економічної теорії - Дослідницька служба Верховної Ради України - Національний інститут стратегічних досліджень 	04.2026 – 05.2026
6.2	<i>Висновки, підписи</i>		
7	Лінгвістична експертиза		
7.1	Лінгвістична експертиза, оцінка мовних конструкцій терміностей	<ul style="list-style-type: none"> - Комітет наукової термінології при Президії НАН України - Інститут мовознавства імені Олександра Потебні НАН України - Інститут української мови НАН України 	04.2026 – 05.2026
7.2	Дотримання стандартів державної мови	<ul style="list-style-type: none"> - Національна комісія зі стандартів державної мови 	04.2026 – 05.2026
7.3	<i>Висновки, підписи</i>		
8	Термінографія		
8.1	Заповнення Єдиного глосарія правових термінів відповідно до положення «Про Єдиний глосарій правових термінів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 травня 2024 року № 577	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» 	04.2026 – 05.2026
9	Пропозиції щодо розроблення нових законів, стратегічних і програмних документів, удосконалення повноважень державних органів		
9.1	Розроблення нових законів Внесення змін до нормативно-правових актів	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України» - Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича - ДННУ «Академія фінансового управління» 	04.2026 – 06.2026
9.2	Стратегічні та програмні документи		04.2026 – 06.2026

№ з/п	Ключові завдання	Учасники (установа, вказана першою, здійснює узагальнення матеріалів)	Строк виконання
9.3	Розподіл повноважень між контрольними органами	<ul style="list-style-type: none"> - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана 	04.2026 – 06.2026
9.4	Бухгалтерський облік, статистичні спостереження, фінансова звітність	<ul style="list-style-type: none"> - Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, кафедра аудиту, обліку, фінансового моніторингу - Національна академія статистики, обліку та аудиту 	04.2026 – 06.2026
9.5	Функції, повноваження органів влади	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» 	04.2026 – 06.2026
9.6	Інші системи, документи	<ul style="list-style-type: none"> - Навчально-науковий інститут права Київського національного університету імені Тараса Шевченка - ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України» 	04.2026 – 06.2026

ДОДАТКИ

Додаток I

**Ключові ідеї резолюцій ООН, декларацій, стратегій
та інших керівних документів EUROSAI та INTOSAI
щодо актуалізації повноважень і завдань
вищих органів аудиту**

Ключові ідеї резолюцій ООН щодо актуалізації повноважень і завдань вищих органів аудиту

Генеральна асамблея ООН на підставі резолюції Ради з економічних та соціальних питань № 2011/2 від 26 квітня 2011 року, своїх резолюцій № 59/55 від 02 грудня 2004 року, № 60/63 від 30 листопада 2005 року, № 66/209 від 22 грудня 2011 року і попередніх резолюцій щодо державного управління та розвитку, а також Декларації Тисячоліття Об'єднаних Націй підтримує **необхідність впровадження у вищих органах аудиту дієвих механізмів оцінки ефективності, підзвітності, результативності та прозорості державного управління**, що має відігравати ключову роль в імплементації цілей сталого розвитку (ЦСР).

Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 66/209 від 22 грудня 2011 року

«Сприяння ефективності, підзвітності, результативності та прозорості державного управління шляхом зміцнення вищих органів аудиту»

Витяг

- визначає важливу роль вищих органів аудиту в просуванні ефективності, підзвітності, результативності та прозорості державного управління, що сприяє досягненню національних цілей і пріоритетів розвитку держави, а також погоджених міжнародною спільнотою цілей розвитку тисячоліття (цілей сталого розвитку).

Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 69/228 від 19 грудня 2014 року

«Сприяння та підвищення ефективності, підзвітності, результативності та прозорості державного управління шляхом зміцнення вищих органів аудиту»

Витяг

- визнає, що вищі органи аудиту можуть об'єктивно й результативно виконувати свої функції лише в тому разі, якщо вони незалежні від структур, що перевіряються ними, і захищені від зовнішнього впливу;

- визнає важливу роль вищих органів аудиту у сприянні забезпеченню ефективності, підзвітності, результативності та прозорості державного управління, що сприяє досягненню національних цілей та вирішенню першочергових національних задач, а також цілей розвитку, які погоджені на міжнародному рівні;

- бере до уваги роль вищих органів аудиту у сприянні підвищенню **підзвітності органів державного управління за використання ресурсів та результати їх діяльності щодо досягнення ЦСР.**

СТАТТЯ 1. INTOSAI прагне сприяти належному управлінню, надаючи вищим органам аудиту (BOA) можливість допомагати своїм урядам:

- підвищувати ефективність;
- зміцнювати прозорість;
- забезпечувати підзвітність;
- підтримувати довіру;
- боротися з корупцією;
- зміцнювати довіру громадськості;
- сприяти ефективному і результативному отриманню і використанню державних ресурсів на благо й на користь своїх громадян.

Ключові ідеї декларацій, стратегій та інших документів EUROSАI та INTOSAI щодо актуалізації повноважень і завдань вищих органів аудиту

Необхідність надання вищим органам аудиту сучасних повноважень визначена в керівних документах EUROSАI та INTOSAI.

У деклараціях і стратегічних планах EUROSАI та INTOSAI окреслено перспективні для BOA завдання в частині не лише якісних інституціональних змін, а й посилення їх впливу на стан розвитку суспільства та національної економіки.

Ключове значення діяльності вищих органів аудиту в контексті сприяння сталому розвитку економіки визнано в документах ООН.

Особливо важливими для актуалізації повноважень вищих органів аудиту є **декларації EUROSАI та INTOSAI** останніх років, де посилюється роль BOA в досягненні стабільності державної політики в довгостроковій перспективі, впровадження аудиту з оцінки реалізації державної політики, програм, стратегій розвитку національної економіки, в оцінюванні ефективності використання ресурсів, реагуванні на зміни, виклики тощо.

VII конференція EUROSАI (Тбілісі, 2012)

Було визнано, що BOA значною мірою сприяють належному державному управлінню, **надаючи рекомендації органам влади та інформацію суспільству.**

Стратегії, внутрішні та зовнішні комунікації, механізми контролю якості та моніторингу визначені ключовими елементами діяльності BOA.

Розвиток інформаційних технологій та зовнішні оцінки визнані цінними інструментами підвищення потенціалу BOA, їх підзвітності та прозорості, що підвищує довіру суспільства.

IV Конференція EUROSАI (Баку, 2013)

Підтверджено важливу роль BOA у визначенні фундаментальних умов для сталого економічного розвитку шляхом проведення **аудитів національних програм розвитку.**

<p>Пекінська декларація (2013). XXI Конгрес INTOSAI</p>	<p>Закликає вищі органи аудиту допомагати урядам своїх країн підвищувати ефективність економіки шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінки державних прогнозів економіки, фінансів, боргу, фінансової політики; • проведення аудиту на етапі планування державних фінансів.
<p>Абу-Дабійська декларація (2016) XXII Конгрес INTOSAI</p>	<p>Надає ключову роль незалежному аудиту в реалізації порядку денного у сфері сталого розвитку до 2030 року (цілей сталого розвитку):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ООН схвалено 17 ЦСР на період до 2030 року, що робить ефективний аудит і суспільний контроль більш затребуваними; • прийнята Концептуальна основа оцінки ефективності діяльності ВОА та стратегій; • заявлено, що INTOSAI прагне стати авторитетним незалежним джерелом щодо проблем, які постають перед світовою спільнотою під час планування та реалізації ЦСР, а також звітування про їх прогрес.
<p>XXIII Конгрес INTOSAI (вересень 2019)</p>	<p>На конгресі розглядалися питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використання інформаційних технологій та їх ролі в державному управлінні; • ролі ВОА в досягненні національних пріоритетів і цілей; • стратегічного аудиту: оцінки цілей, впливу державних програм та запобігання ризикам; • стратегічного розвитку ВОА, який націлений на стратегічно орієнтований аудит і консультування органів влади.
<p>XXIV Конгрес INTOSAI (листопад 2022)</p>	<p>На конгресі розглядалися питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оперативності реагування ВОА на надзвичайні ситуації, мінливі умови та ризики; • важливості принципів і стандартів аудиту для здійснення ВОА якісних аудитів, які є корисними для суспільства; • забезпечення належного контролю в частині допомоги урядам та громадянам у підготовці до надзвичайних ситуацій та оперативного реагування; • проведення незалежних аудитів діяльності уряду, що сприяють раціональному управлінню та використанню державних ресурсів.
<p>XXV Конгрес INTOSAI (жовтень 2025)</p>	<p>На конгресі розглядалися питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролі ВОА в аудиті діяльності уряду та центральних банків під час фінансових та економічних криз; • використання методів штучного інтелекту в аудиті.

Актуальні завдання для вищих органів аудиту в стратегічних планах INTOSAI

Стратегічний план INTOSAI на 2017–2022 роки

Стратегічний план INTOSAI на 2017–2022 роки передбачає:

- сприяння БОА в нарощуванні їх потенціалу з метою максимального підвищення своєї значимості та ролі в суспільстві;
- розвиток міжнародних стандартів БОА;
- **впровадження аудиту з оцінки реалізації державної політики, програм, стратегій розвитку національної економіки.**

Стратегічний план INTOSAI на 2023–2028 роки

Стратегічний план INTOSAI на 2023–2028 роки передбачає:

- сприяння БОА економічності, ефективності, результативності виконання державних програм;
- підвищення прозорості, підзвітності, відповідальності урядів та державних організацій;
- зниження рівня шахрайства та корупції у державному секторі;
- сприяння розбудові сталої економіки, фінансовій стабільності;
- розширення прав та можливостей громадян, які мають своєчасний доступ до інформації про діяльність органів влади;
- сприяння ефективному управлінню державними ресурсами та екологічними активами;
- розробку, підтримку та захист професійних стандартів БОА, які підвищують якість, професіоналізм, надійність, незалежність та актуальність аудиту в державному секторі;
- участь у реалізації порядку денного у сфері Сталого розвитку на період до 2030 року, просування та підтримку високоякісних, актуальних аудитів національних ініціатив, спрямованих на досягнення **цілей сталого розвитку Організації Об'єднаних Націй.**

Євроінтеграційні зобов'язання України щодо імплементації принципів, стандартів і керівництв Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI)

у складі Системи професійних документів INTOSAI (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements (IFPP), www.issai.org)

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII

Стаття 347

У галузі зовнішнього аудиту:

- імплементація стандартів та методик Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), а також обмін досвідом щодо найкращих практик ЄС у галузі зовнішнього контролю та аудиту державних фінансів з особливим акцентом на незалежності відповідних органів сторін.

Звіт Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення Європейського Союзу 2024 року від 30.10.2024

Розділ 32. Фінансовий контроль. Зовнішній аудит

- Існуючу законодавчу базу зовнішнього аудиту необхідно привести у відповідність із Міжнародними стандартами для вищих органів фінансового контролю.
- У червні 2023 року Рахункова палата прийняла Міжнародну структуру професійних положень для своєї діяльності та схвалила методології як для аудиту відповідності, так і для аудиту ефективності. Це означає, що всі три типи методологій аудиту відтепер діють відповідно до міжнародних стандартів і їх потрібно буде впровадити.

Звіт Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення Європейського Союзу 2025 року від 04.11.2025

Розділ 32. Зовнішній аудит

- Чинна правова база для зовнішнього аудиту додатково узгоджена з Міжнародними стандартами для вищих органів фінансового контролю (ISSAI) у грудні 2024 року після внесення змін до Закону України «Про Рахункову палату».
- Для досягнення повної відповідності ISSAI Рахункова палата повинна пріоритизувати ефективне впровадження затверджених методологій аудиту на основі ISSAI у своїй аудиторській практиці.

- Рахункова палата повинна розробити надійні механізми забезпечення якості для регулярної оцінки ефективності аудитів, забезпечуючи їх відповідність міжнародним стандартам прозорості та підзвітності.

**Меморандум
про економічну
та фінансову
політику
від 21.03.2025**

Розділ Н. Урядування та протидія корупції. Управління відбудовою

- **Пункт 62.** Ми докладатимемо зусиль для посилення інституційної незалежності та ефективності ключових аудиторських інституцій з метою забезпечення використання державних коштів, зокрема на відбудову та відновлення, за цільовим призначенням, а також запобігання та виявлення будь-яких зловживань.
- У зв'язку з цим введено в дію закон, який посилює незалежність (організаційну, функціональну та фінансову), повноваження та ефективність Рахункової палати для виконання її конституційної функції нагляду за державними видатками відповідно до стандартів Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю, а також для проведення аудиту всіх державних коштів (структурний маяк, кінець грудня 2024 року, виконано).

**Розпорядження
Кабінету Міністрів
України від 14.05.2025
№ 475-р «Деякі
питання забезпечення
переговорного
процесу про вступ
України до
Європейського Союзу
за кластером 1
«Основи процесу
вступу до ЄС»**

- З метою виконання зобов'язань України, передбачених переговорною рамкою Європейського Союзу, схваленою рішенням Ради Європейського Союзу від 21.06.2024, за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС»:
  4. Схвалити:
    - ✓ Дорожню карту з питань верховенства права;
    - ✓ **Дорожню карту з питань реформи державного управління;**
    - ✓ Дорожню карту з питань функціонування демократичних інституцій;
    - ✓ план заходів щодо захисту прав осіб, які належать до національних меншин (спільнот) України.

**Дорожня карта з
питань реформи
державного
управління**

- Реформа державного управління підкріплює здатність України виконувати зобов'язання, пов'язані з членством в ЄС, і безпосередньо підтримує ширші пріоритети реформ, включаючи **імплементацию права Європейського Союзу (acquis ЄС)**, верховенство права, функціонування демократичних інституцій та раціональне економічне управління.
- Дорожня карта реформи державного управління ґрунтується на ключових зовнішніх оцінках, зокрема на висновках та рекомендаціях оцінок ОЕСР/SIGMA, рекомендаціях щодо реформи державного управління з двох останніх звітів про розширення ЄС щодо України, а також висновках, отриманих під час двостороннього скринінгу реформи державного управління, проведеного у 2024 році.

Удосконалення управління державними фінансами передбачається шляхом:

- оптимізації видатків та середньострокового бюджетного планування;
- удосконалення системи управління фіскальними ризиками;
- створення стійкої системи управління державними інвестиціями, критично важливої для реконструкції та відновлення;
- підвищення прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами;
- **приведення внутрішнього та зовнішнього контролю у відповідність із міжнародними стандартами.**

Управління державними фінансами

Розділ «Управління державними фінансами». Частина 8.

- Забезпечити відповідність державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), що здійснюється Рахунковою палатою, вимогам **Системи професійних документів INTOSAI (IFPP).**

Закон України «Про Рахункову палату»

Розділ I. Загальні положення

Стаття 1. Статус Рахункової палати.

1. Рахункова палата від імені Верховної Ради України здійснює контроль за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням.
2. Рахункова палата підзвітна Верховній Раді України та регулярно її інформує про результати своєї роботи.
3. **Рахункова палата є вищим державним колегіальним органом фінансового контролю (аудиту).**

Стаття 3. Принципи діяльності Рахункової палати та гарантії її незалежності.

4. Рахункова палата застосовує у своїй діяльності основні принципи діяльності **Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) та Систему професійних документів INTOSAI (IFPP)** в частині, що не суперечить Конституції та законам України.

Стаття 4. Заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

4. Організаційно-методологічні засади здійснення державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) визначаються Рахунковою палатою відповідно до **Системи професійних документів INTOSAI (IFPP)** та цього Закону, а також оприлюднюються на офіційному вебсайті Рахункової палати у формі відкритих даних відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

**Участь наукової спільноти в імplementації
Системи професійних документів INTOSAI (IFPP)**

Назви: принципів (INTOSAI-P), стандартів (ISSAI), керівництв (GUID)	Підготовка наукових висновків і рекомендацій щодо актуальності, сфер застосування та узгодження понятійно- категоріального апарату в нормативно- правових актах, діловому та науковому середовищі
1. INTOSAI-P 1 Лімська декларація	➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка
2. INTOSAI-P 10 Мексиканська декларація про незалежність BOA	➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка
3. INTOSAI-P 12 Значення та переваги вищих органів аудиту — вплив на життя громадян	➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка
4. INTOSAI-P 20 Принципи прозорості та підзвітності	➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка
5. GUID 9030 Краща практика, що стосується незалежності BOA	➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка
6. GUID 9040 Краща практика, що стосується прозорості BOA	➤ Київський національний університет імені Тараса Шевченка
7. INTOSAI-P 50 Принципи юрисдикційної діяльності BOA	➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
8. ISSAI 130 Кодекс етики	➤ Львівський національний університет імені Івана Франка
9. ISSAI 140 Управління якістю для BOA	➤ Західноукраїнський національний університет
10. ISSAI 150 Компетентність аудитора	➤ Західноукраїнський національний університет
11. ISSAI 100 Фундаментальні принципи аудиту державного сектору	➤ Державний податковий університет
12. ISSAI 200 Принципи фінансового аудиту	➤ Державний податковий університет
13. ISSAI 2000 Застосування стандартів фінансового аудиту	➤ Державний податковий університет
14. GUID 2900 Керівництво до стандартів фінансового аудиту	➤ Державний податковий університет
15. ISSAI 300 Принципи аудиту діяльності (ефективності)	➤ Національна академія статистики, обліку та аудиту
16. ISSAI 3000 Стандарт аудиту діяльності (ефективності)	➤ Національна академія статистики, обліку та аудиту
17. GUID 3910 Основні поняття аудиту діяльності (ефективності)	➤ Національна академія статистики, обліку та аудиту
18. GUID 3920 Процес аудиту діяльності (ефективності)	➤ Національна академія статистики, обліку та аудиту
19. ISSAI 400 Принципи аудиту відповідності	➤ Львівський національний університет імені Івана Франка
20. ISSAI 4000 Стандарт аудиту відповідності	➤ Львівський національний університет імені Івана Франка
21. GUID 1900 Керівництво з експертної оцінки	➤ Львівський національний університет імені Івана Франка
22. GUID 5290 Керівництво з аудиту формування та використання ключових національних показників	➤ Національний інститут стратегічних досліджень; ➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

23. GUID 5202 Сталий розвиток: роль вищих органів аудиту	➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
24. GUID 9010 Важливість незалежного процесу встановлення стандартів	➤ Західноукраїнський національний університет
25. GUID 9020 Оцінка публічних політик	➤ Західноукраїнський національний університет
26. GUID 5100 Керівництво з аудиту інформаційних систем	➤ Західноукраїнський національний університет
27. GUID 5090 Аудит міжнародних організацій	➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
28. GUID 5091 Порядок проведення аудиту міжнародних організацій	➤ Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
29. GUID 5270 Керівництво з антикорупційного аудиту	➤ Національна академія внутрішніх справ
30. GUID 5280 Керівництво з аудиту публічних закупівель	➤ Державний торговельно-економічний університет; ➤ Національна академія внутрішніх справ
31. GUID 9000 Спільні аудити BOA	➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
32. GUID 5250 Керівництво з аудиту державного боргу	➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
33. GUID 5259 Інформаційні системи державного боргу	➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
34. GUID 4900 Керівництво з повноважень та критеріїв, які необхідно враховувати при перевірці аспектів законності та правильності при проведенні аудиту відповідності	➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
35. GUID 5260 Управління державними активами	➤ ДННУ «Академія фінансового управління»
36. GUID 1950 Керівництво з розроблення систем компетентності для аудиторів	➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
37. GUID 1951 Керівництво з розроблення шляхів професійного розвитку аудиторів	➤ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
38. GUID 5320 Керівництво з аудиту діяльності (ефективності) у сфері приватизації	➤ Національний університет «Острозька академія»
39. GUID 5200 Діяльність з екологічної точки зору	➤ Національний університет біоресурсів і природокористування
40. GUID 5201 Екологічний аудит в контексті фінансового аудиту та аудиту відповідності	➤ Національний університет біоресурсів і природокористування
41. GUID 5203 Співробітництво під час аудиту міжнародних екологічних угод	➤ Національний університет біоресурсів і природокористування
42. GUID 5330 Керівництво з аудиту управління катастрофами	➤ Національний університет біоресурсів і природокористування

**Структурно-функціональна схема концептуальних основ та
архітекtonіки проекту спеціального Закону України
«Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»**

I. Підстави для розроблення та ухвалення проєкту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

В Україні сформовано розгалужену систему фінансового законодавства, компонентами якої є:

- Бюджетний кодекс України
- Податковий кодекс України
- Митний кодекс України

Закони України:

«Про публічні закупівлі», «Про відкритість використання публічних коштів», «Про управління об'єктами державної власності», «Про оренду державного та комунального майна», «Про особливості здійснення правочинів з державним боргом, гарантованим державою боргом та місцевим боргом і державними деривативами», «Про валюту та валютні операції», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Про Національний банк України», «Про Фонд державного майна України», «Про джерела фінансування органів державної влади», «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування»; «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» «Про банки і банківську діяльність»; «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» тощо.

Фінансово-правовий характер мають багато положень законів, що не належать до числа спеціальних фінансово-правових, зокрема

- *Виборчий кодекс України*

Закони України:

«Про Регламент Верховної Ради України», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про співробітництво територіальних громад», «Про міжнародне територіальне співробітництво України», «Про міжнародні договори», «Про органи самоорганізації населення», «Про благодійну діяльність та благодійні організації», «Про політичні партії», «Про громадські об'єднання» тощо

В Україні відсутній закон, який об'єднує в єдине ціле всю систему фінансових відносин з позицій органічної єдності та впорядкування публічної компоненти фінансової системи, в рамках якої відбуваються фінансові відносини в сфері публічних фінансів

В УКРАЇНІ ЗАКОНОДАВЧО НЕ ВРЕГУЛЬОВАНО:

- відносини між ланками фінансової системи (в окремих випадках їх регулює Бюджетний кодекс України, однак це не є його основним завданням);
- єдину термінологію публічних фінансів, елементів фінансової системи, контролю

Відсутні норми законодавства, які повинні регулювати:

- відносини з управління об'єктами комунальної власності;
- правовий режим коштів Європейського Союзу як публічних коштів;
- компетенцію інститутів та органів ЄС в частині забезпечення фінансових інтересів ЄС;
- перелік суб'єктів, які можуть залучати кошти зовнішніх партнерів – іноземних держав, ЄС, міжнародних фінансових організацій

Відсутні загальні законодавчі вимоги щодо:

- здійснення публічного інвестування та механізму управління ризиками;
- затвердження бюджетів Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування.

Є дуалізм регулювання відносин у сфері надання державних і місцевих гарантій – на рівні Бюджетного кодексу та законів «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», «Про державно-приватне партнерство»

Відсутній органічний закон, який визначає:

- систему публічного фінансового контролю та взаємодію його суб'єктів;
- систему місцевого фінансового контролю;
- порядок здійснення аудиту елементів публічних фінансів;
- систему внутрішнього контролю та аудиту на рівні головних розпорядників коштів;
- систему внутрішнього контролю на рівні місцевих бюджетів

Виникла необхідність розроблення та ухвалення проєкту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

II. Концептуальні основи та архітектоніка проекту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

ОСНОВНИЙ КОНЦЕПТ ЗАКОНУ

Проект Закону України "Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль" як органічний закон:

- ✓ має бути спрямований на врегулювання засадничих понять, принципів та основ правового регулювання публічних фінансів, принципів формування публічної складової фінансової системи, взаємодії її елементів та забезпечення публічного фінансового контролю;
- ✓ повинен містити базові положення та принципи, закріпити єдину наскрізну термінологію, систематизувати існуючі підходи, засадничі положення, врегулювати взаємовідносини між різними публічними фондами, не "перетягувати" на себе спеціальні положення інших законів, а містити відсилання до них;
- ✓ має бути узгоджений з Директивою Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів (враховувати положення щодо правового регулювання на рівні закону існування та функціонування системи внутрішнього контролю та аудиту)

ПРЕДМЕТ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАКОНУ

Загальні поняття (дефініції) для всієї фінансової системи, публічних фінансів, публічного фінансового контролю.

Базові засади та принципи системи управління у сфері публічних фінансів та контролю (суб'єкти, компетенція, підстави та порядок делегування функцій, повноважень, відповідальність тощо).

Інститут публічних фондів (бюджетна система та її складники, кошти Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, кошти Пенсійного фонду, Фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття тощо)

Регулювання ІНСТИТУТІВ:

- публічних доходів та публічних видатків;
- публічного боргу, публічних гарантій;
- міжнародної допомоги;
- публічного кредитування;
- публічного інвестування;
- публічних закупівель;
- публічної допомоги;
- державного замовлення;
- публічно-приватного партнерства;
- публічного фінансового контролю

Регулювання ІНСТИТУТІВ квазіпублічних фондів:

- органів самоорганізації населення;
- органів транскордонного співробітництва;
- самоврядних організацій, ендавментів;
- політичних партій, виборчих фондів;
- благодійних фондів;
- фондів громадських об'єднань та інших організацій, діяльність яких спрямована на задоволення загальносуспільних потреб, досягнення публічного інтересу компенсаторно до заходів органів публічної влади

Розробка ГЛОСАРІЯ (терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю):

- фінансова система, суспільний інтерес, суспільне благо, суспільна послуга, суспільні фінанси;
- публічний сектор економіки, державний сектор економіки, комунальний сектор економіки;
- публічні фінанси, публічні фонди, публічні інвестиції, публічна допомога;
- публічні фінансові ресурси, публічні кошти, активи інституційних секторів економіки;
- публічний фінансовий контроль, публічний аудит, державний аудит, стратегічний аудит;
- парламентський фінансовий контроль, державний фінансовий контроль;
- податковий контроль, митний контроль, казначейський контроль;
- публічний фінансовий контроль на рівні місцевого самоврядування;
- громадський фінансовий контроль

Використання досвіду країн, де ухвалено закони щодо публічних фінансів, – Велика Британія, Франція, Італія, Польща, Румунія, Болгарія, Угорщина, Чехія (проект)

Розроблення та ухвалення спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

III. Інститути контролю у проєкті спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

Інститут державного фінансового контролю (аудиту) відповідного виду, що здійснюється:

- Рахунковою палатою;
- Державною аудиторською службою України;
- Державною податковою службою України;
- Державною митною службою України;
- Державною казначейською службою України;
- Державною службою фінансового моніторингу;
- Уповноваженими органами державної влади (Центральне казенне підприємство пробірної контролю).

Мета: окреслення видів, суб'єктів, правових меж здійснення публічного фінансового контролю, розмежування зовнішнього та внутрішнього контролю, оприлюднення результатів, можливості здійснення заходів контролю, об'єктами якого виступають публічні або квазіпублічні фонди (суб'єкти господарювання)

Інститут внутрішнього контролю (аудиту), що здійснюється:

- міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади;
- державними та комунальними установами (підприємствами).

Мета: контроль за одержанням надходжень (у т. ч. публічних доходів) та ефективним здійсненням витрат публічними фондами, органами публічної влади, державними та комунальними установами, суб'єктами державного та комунального секторів економіки, суб'єктами, діяльність яких ґрунтується на об'єктах державної (комунальної) власності, одержаної на правах узуфрукта, концесії, за договорами публічно-приватного партнерства

Інститут громадського фінансового контролю, що здійснюють:

- Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України;
- Всеукраїнські асоціації органів місцевого самоврядування;
- Асоціація міст України;
- Асоціація малих міст України;
- Асоціація сіл і селищ України;
- Всеукраїнська асоціація громад.

Мета: визначення засад доступу до відкритих даних, захисту публічних викривачів шахрайства та інших порушень з публічними коштами, етичних засад інституту громадського фінансового контролю, взаємодії з суб'єктами публічного фінансового контролю

Інститут міжнародної (міждержавної) взаємодії

- між суб'єктами публічного фінансового контролю України та інституціями фінансового контролю (аудиту, моніторингу) ЄС, іноземних держав.

Мета: передача даних, виявлення порушень, проведення розслідувань, які належать до компетенції інституцій ЄС, уповноважених на захист фінансових інтересів ЄС, здійснення перевірок (контрольних заходів) використання ресурсів (коштів і активів) Європейського Союзу та території України (Єврокомісія, OLAF, ECA, EPPO тощо)

Розподіл повноважень та функцій між органами, які здійснюють публічний фінансовий контроль, уникнення дублювання функцій.
Оптимізація завдань інституціональних суб'єктів публічного фінансового контролю.
Впровадження нових принципів і науково-методологічних підходів у сфері здійснення публічного фінансового контролю

Розроблення та ухвалення спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»

**Практика правового регулювання публічних фінансів в
європейських державах.**

**Обґрунтування необхідності розроблення
проєкту спеціального Закону України «Про публічні фінанси
та публічний фінансовий контроль»**

Практика правового регулювання публічних фінансів в європейських державах та обґрунтування необхідності розроблення проєкту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» *

На сьогодні в більшості держав Європи, з огляду на розмежування державних фінансів та місцевих (регіональних) фінансів, формування системи позабюджетних фондів та тісну взаємодію з фондами ЄС, прийнято закони, які спрямовані на врегулювання відносин у сфері публічних фінансів.

У Великій Британії:

Public finance Act – Закон «Про публічні фінанси» 2011 року – визначає правила використання публічних коштів і відповідальність за бюджетні процеси.

У Франції:

Loi organique relative aux lois de finances – Закон про фінансові закони – основний (органічний) закон, що регулює бюджетний процес і публічні фінанси у Франції, визначає правила складання бюджетів, управління витратами та публічний контроль.

В Італії:

Legge di stabilita – Закон про фінансову стабільність – щорічний закон, який визначає бюджетні пріоритети та правила для управління публічними фінансами, включаючи контроль за публічними витратами.

У Польщі:

Ustawa o finansach publicznych – Закон про публічні фінанси (URL: <https://www.gov.pl/web/finanse/akty-prawne-kontrola-zaradcza>).

В Румунії:

Legea nr.500/2002 a Finanțelor Publice. București, 11 iulie 2002 – Закон № 500/2002 про публічні фінанси (URL: <https://lege5.ro/Gratuit/geydsnjzgu/legea-nr-500-2002-privind-finantele-publice>).

В Болгарії:

Закон «ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ» от 15.02.2013 – Закон «Про публічні фінанси» (URL: https://www.minfin.bg/upload/35748/ZAKON_za_publicnite_finansi-2017-1.pdf).

* Авторське дослідження

Якимчук Наталія Яківна, професор, доктор юридичних наук, професор кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, експерт у сфері права Expertise France.

В Угорщині:

2011. évi CXCV. Törvény az államháztartásról (CXCV 2011) – Закон про публічні фінанси. CXCV 2011 (URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100195.tv>).

В Чехії:

Підготовлено і готується до прийняття у парламенті:

Zákona o řízení a kontrole veřejných financí a související návrh změnového zákona – проект Закону «Про управління та контроль публічних фінансів» і відповідний проект Закону про внесення змін до інших законів (URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/monitor/7868719.htm>).

Новий закон Чехії має на меті посилити захист публічних (державних) коштів та модернізувати, спростити та оптимізувати систему управління та контролю публічних фінансів у Чеській Республіці. Законопроект посилює систему управління та контролю публічних фінансів і усуває виявлені недоліки в наявній системі. Водночас відповідає вимогам Директиви Ради ЄС 2011/85/ЄС щодо вимог до бюджетних рамок держав-членів, зокрема щодо існування та функціонування системи внутрішнього контролю та аудиту.

**В Україні сформовано розгалужену систему
фінансового законодавства, основними компонентами якої є:**

кодекси:

- Бюджетний кодекс України (БК України);
- Податковий кодекс України (ПК України);
- Митний кодекс України (МК України);

закони України:

- «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування»;
- «Про публічні закупівлі»;
- «Про відкритість використання публічних коштів»;
- «Про управління об'єктами державної власності»;
- «Про оренду державного та комунального майна»;
- «Про особливості здійснення правочинів з державним боргом, гарантованим державою боргом та місцевим боргом і державними деривативами»;
- «Про валюту та валютні операції»;
- «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- «Про Національний банк України»;
- «Про банки і банківську діяльність»;
- «Про Фонд державного майна України»;
- «Про джерела фінансування органів державної влади»;
- «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»;
- **«Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні».**

Функціонують також багато інших нормативно-правових актів, які закріплюють правові підстави сплати податків і зборів, передбачених Податковим кодексом України, та інших обов'язкових платежів, які врегульовують засади та джерела фінансування органів державної влади, органів Автономної республіки Крим, органів місцевого самоврядування, функціонування Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, інших державних цільових фондів, Національного банку України, державних та інших банків, які також встановлюють компетенцію уповноважених органів на здійснення фінансового контролю через проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель та моніторингу закупівлі та аудиту.

Фінансово-правовий характер мають багато положень законів, що не належать до спеціальних фінансово-правових, зокрема:

- **Виборчий кодекс України;**
та закони України:
- «Про Регламент Верховної Ради України»;
- «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- «Про співробітництво територіальних громад»;
- «Про міжнародне територіальне співробітництво України»;
- «Про міжнародні договори»;
- «Про органи самоорганізації населення»;
- «Про благодійну діяльність та благодійні організації»;
- «Про політичні партії»;
- «Про громадські об'єднання» тощо.

Однак на сьогодні немає закону, який би об'єднував всю систему фінансових правовідносин, презентував її як **органічну та впорядковану єдність, сполучену поняттям «публічні фінанси».**

Основне бачення – Закон України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» повинен містити базові положення та принципи, закріпити **єдину наскрізну термінологію**, систематизувати існуючі підходи, засадничі положення, врегулювати взаємовідносини **між різними складниками публічних фінансів, зокрема між публічними фондами**, і при цьому не «перетягувати» на себе спеціальні положення інших законів, а містити посилання на них.

Також цей Закон має бути узгоджений з **Директивою Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів** (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_026-11), враховувати вимоги до правового регулювання на рівні закону існування та функціонування системи внутрішнього контролю та аудиту.

В Україні законодавчо не врегульовано такі питання:

- 1. Відносини із взаємодії між ланками публічної складової фінансової системи України** (в окремих випадках це завдання наразі виконує **Бюджетний кодекс України**, однак це не є його предметом регулювання з огляду на статтю 1 Бюджетного кодексу України);
- 2. Система термінології у сфері публічних фінансів;**
- 3. Визначення поняття «державні цільові фонди»**, хоча у статті 1 Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» їх з-поміж інших віднесено до публічних коштів, до того ж поняття «державні цільові фонди» згадується і в інших законах, зокрема у Законі України «Про виконавче провадження»;
- 4. Відносини з управління об'єктами комунальної власності** (за прикладом Закону України «Про управління об'єктами державної власності»);
- 5. Правовий режим «квазіподатків»**, зокрема: **порядок стягнення плати за надання публічних послуг** (адміністративний збір, державне мито, консульський збір) як особливих видів обов'язкових платежів, напрями спрямування парафіскальних платежів, які сплачуються на користь уповноважених державою суб'єктів за надання публічних (адміністративних) послуг, а також правові засади встановлення їх розмірів;
- 6. Питання затвердження Верховною Радою України бюджетів Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття** (як у більшості держав) та звітів про їх виконання – на сьогодні питання затвердження бюджетів цих фондів врегульовує Бюджетний кодекс України, при тому, що це не входить до предмету його правового регулювання;
- 7. Правовий режим використання коштів Європейського Союзу** – їх віднесено до публічних коштів у тих випадках, коли вони залучаються не до державного чи місцевих бюджетів. Компетенцій інститутів та органів ЄС, які забезпечують фінансові інтереси ЄС, здійснюють перевірку використання активів (послуг та коштів) ЄС;
- 8. Правовий статус державних некомерційних фінансових установ;**
- 9. Перелік суб'єктів, які можуть залучати кошти міжнародної допомоги** (іноземних держав, ЄС, міжнародних організацій, міжнародних фінансових організацій); **визначення поняття «міжнародна фінансова організація»** (у Бюджетному кодексі України, Законі України «Про міжнародні договори» **паралельно вживаються терміни «міжнародна організація», «міжнародна фінансова організація»**);

10. **Відносини у сфері надання державних і місцевих гарантій** (на сьогодні це питання регулює як норми Бюджетного кодексу України, так і інших законів, зокрема законів України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», «Про державно-приватне партнерство» (в яких бажано зробити посилання на Бюджетний кодекс України));
11. **Правові засади інституту «державне замовлення»** (з моменту припинення дії Господарського кодексу України), виконавці якого в бюджетному процесі набувають статусу розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів, а замовниками гіпотетично можуть бути й публічні «позабюджетні» фонди; відповідно до запропонованого закону бажано «перенести» засадничі положення Господарського кодексу України в частині регулювання цих відносин;
12. **Питання системи публічного фінансового контролю** (державного, місцевого), взаємодії їх суб'єктів (публічних (квазіпублічних)), участі аудиторів у здійсненні аудиту публічних фінансів;
13. **Правові засади внутрішнього контролю** (аудиту) **на рівні місцевих бюджетів**, одержувачів бюджетних коштів, обов'язок здійснення якого згідно зі статтею 26 Бюджетного кодексу України та Основних засад здійснення внутрішнього контролю (постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2018 року № 1062) покладається лише на керівників розпорядників коштів державного бюджету;
14. **Загальні вимоги щодо здійснення публічного інвестування** (лише останніми змінами до Бюджетного кодексу України запроваджено поняття «**публічне інвестування**», **закріплено необхідність введення Єдиного реєстру публічних інвестиційних (інфраструктурних, екологічних тощо) проектів**, однак на рівні Бюджетного кодексу України та інших законів відсутнє врегулювання механізму управління ризиками у сфері публічного інвестування; зважаючи на те, що в відносинах публічного інвестування можуть брати участь Накопичувальний пенсійний фонд (що утворюється), інші державні цільові фонди, державні фінансові установи (некомерційні), загальні засади публічного інвестування мають бути закріплені з органічному законі, що пропонується розробити та ухвалити);
15. **Системний механізм фінансової відповідальності**, положення якого фрагментарно розміщені в різних актах фінансового законодавства. На рівні Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення об'єктом їх захисту є лише «бюджетні кошти», а не публічні кошти (фінанси) загалом.

Пропонується: підготовка проєкту Закону України “Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль” як органічного закону, спрямованого на врегулювання засадничих понять, принципів та засад правового регулювання сфери публічних фінансів, принципів формування публічної складової фінансової системи, взаємодії її елементів, здійснення публічного фінансового контролю.

Предмет регулювання та основні елементи структури проєкту спеціального Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»:

- **загальні поняття (дефініції)** для всієї системи публічних фінансів, які вживаються в Бюджетному кодексі України, Податковому кодексі України, законодавстві про систему державного соціального страхування, державного пенсійного страхування, інших законах, що регулюють відносини у сфері публічних фінансів (зокрема, **публічні фінанси, публічні кошти, публічні фінансові ресурси, активи, публічна допомога, публічне інвестування, публічне кредитування, публічні фонди, квазіпублічні фонди, парафіскалітети, квазіподатки, публічний сектор економіки тощо**);
- **базові складники системи управління у сфері публічних фінансів:** суб’єкти, компетенція, підстави та порядок делегування функцій і повноважень, відповідальність тощо;
- **інститут публічних фондів:** їх види (бюджетна система та її складники, кошти Національного банку України (НБУ), Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, кошти Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття); правові підстави їх утворення, засади правового режиму функціонування публічних фондів, їх ліквідації; взаємовідносини (можливість надання позик один одному), можливість спільного фінансування проєктів, засади та межі казначейського та банківського обслуговування коштів публічних фондів; право Верховної Ради України за поданням Кабінету Міністрів України затверджувати не лише закон про Державний бюджет України, а також бюджет Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття; підстави та компетенція органів публічної влади із затвердження бюджетів, кошторисів, фінансових планів інших публічних фондів;
- **інститут публічних доходів:** засади, критерії та правові межі, за якими ті чи інші обов’язкові платежі (збори, внески, плати тощо) необхідно зараховувати до податкових чи неподаткових платежів; їх система, напрями спрямування, зокрема квазіподатків, плата за надання публічних послуг (судовий збір, адміністративний збір, державне мито, консульський збір, виконавчий збір), парафіскалітетів (наприклад, коштів, справляння яких здійснюється до фондів суб’єктів приватного права (в тому числі організацій, що мають ознаки «квазіпублічності»), уповноважених на реалізацію функції держави, місцевого самоврядування);

- **інститут публічних видатків**: єдина класифікація видатків для усіх публічних і державних фондів – правові межі спрямування видатків публічних фондів, що не належать до бюджетної системи України, на їх організаційно-управлінські потреби (видатки), засади (принципи) та інші правові обмеження щодо здійснення видатків (використання коштів) публічних фондів;
- **інститут публічного боргу, публічних гарантій та міжнародної допомоги**. На рівні закону України необхідно деталізувати:
  - 1) підстави, джерела, межі, спосіб, форми та порядок надання міжнародної (в т. ч. міждержавної) допомоги, кредитів, грантів для України, залучення до надання такої допомоги державних банків;
  - 2) перелік суб'єктів, які можуть здійснювати запозичення коштів чи отримувати допомогу від міжнародних фінансових організацій, ЄС, іноземних держав (НБУ, Пенсійний фонд України, Накопичувальний пенсійний фонд, Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, інші державні цільові фонди, в тому числі утворені в формі некомерційних фінансових установ тощо);
  - 3) механізм вирішення ситуацій «місцевого дефолту», прострочення заборгованості (зовнішньої та внутрішньої) публічних фондів;
  - 4) засади, підстави, правові межі надання публічних гарантій, які поширюються на всі елементи публічної складової фінансової системи України;
  - 5) форми та види міжнародної допомоги, що залучається до публічних фондів органами публічної влади (фінансової, економічної, технічної, військової, гуманітарної тощо), правові засади, підстави, межі, спосіб та порядок її залучення та використання;
  - 6) моніторинг фіскальних ризиків, що виникають у сферах публічного боргу, публічних гарантій, міждержавної допомоги;
- **інститут публічного кредитування та створення єдиної класифікації кредитування для всіх публічних фондів**: засади “публічності” відносин із надання, одержання, використання коштів кредитів, що надаються за рахунок публічних коштів, визнання їх об'єктом публічного фінансового контролю (аудиту), внесення одержувачів коштів у порядку публічного кредитування до Єдиного реєстру одержувачів публічної допомоги;
- **інститут публічного інвестування**: принципи, поняття, єдиний реєстр проєктів інвестування (суб'єкти, які уповноважені здійснювати публічне інвестування, взаємодіяти для цього з іншими інвесторами, здійснювати публічно-приватне партнерство у цій сфері);
- **інститут публічних закупівель**: засадничі положення, далі – посилання на спеціальний закон;
- **інститут публічної допомоги**: гранти (державні, бюджетні, місцеві тощо), субсидії, премії, дотації за рахунок коштів відповідного бюджету, фінансова допомога (безповоротна), фінансова підтримка тощо; джерела, форми та підстави надання, види рішень, на підставі яких вона надається, істотні умови договору її

надання, визнання «публічності» зобов'язань, що виникають у сфері її надання, і відповідно закріплення їх як об'єктів публічного фінансового контролю (аудиту); права та обов'язки отримувачів публічної допомоги, ведення Єдиного реєстру отримувачів публічної допомоги (його держатель та користувачі), обов'язок включення до реєстру за видами публічної допомоги усіх її одержувачів, незалежно від того, за рахунок яких саме публічних коштів (публічного фонду) вона отримується; закріплення за податковими органами статусу органу стягнення у разі порушення одержувачем обов'язків чи істотних умов договору її надання (цільового використання, звітності, забезпечення доступу для перевірки факту(ів) виконання умов надання);

- **інститут юридичних осіб публічного права, інших суб'єктів публічного (державного та комунального) сектору економіки**, участь держави та територіальних громад у товариствах (в їх статутному капіталі);
- **інститут державного замовлення**: поняття, види державного замовлення (що здійснюється за рахунок бюджетних коштів, інших публічних та залучених у публічному порядку коштів), порядок розміщення, правовий статус сторін як суб'єктів публічних фінансово-правових відносин у сфері державного замовлення;
- **інститут публічно-приватного партнерства**: форми, джерела фінансування (за рахунок ресурсів держави, територіальних громад), принципи, правові межі інституту, суб'єкти публічної влади, уповноважені на укладання договорів публічно-приватного партнерства, його види, засади концесії та узуфрукта;
- **інститут квазіпублічних фондів**: критерії, правові межі щодо джерел фінансування (залучення коштів), фінансово-планові акти, звітність, відкритість; *види* – фонди органів самоорганізації населення, органів транскордонного співробітництва, самоврядних організацій, політичних партій, ендавмент(и), виборчі фонди, благодійні фонди, фонди громадських об'єднань та інших організацій, діяльність яких спрямована на задоволення загальносуспільних потреб; досягнення публічного інтересу компенсаторно до тих, які здійснюють органи публічної влади, які з цією метою можуть здійснювати публічний збір коштів, мають обмежене законодавством коло джерел залучення коштів, напрямів їх спрямування, зобов'язані здійснювати належний облік операцій та публічне звітування, забезпечувати відкритість їх функціонування;
- **інститут публічного фінансового контролю (аудиту)**: види, суб'єкти, зокрема державний фінансовий контроль (аудит) відповідного виду, що здійснюється Рахунковою палатою, Державною аудиторською службою України, Державною податковою службою України, Державною митною службою України, Державною казначейською службою України, Державною службою фінансового моніторингу, уповноваженими органами державної влади суб'єктами (Центральне казенне підприємство пробірного контролю); окреслення правових меж здійснення публічного фінансового контролю та оприлюднення його результатів, можливості здійснення в ході державного зовнішнього фінансового аудиту заходів контролю, об'єктами якого є публічні або квазіпублічні фонди (суб'єкти господарювання);

- **інститут внутрішнього контролю (аудиту)** за одержанням надходжень (в т. ч. публічних доходів) та ефективним здійсненням витрат коштів публічних фондів органами публічної влади, державними та комунальними установами, суб'єктами державного та комунального секторів економіки, суб'єктами, діяльність яких ґрунтується на об'єктах державної (комунальної) власності, що одержані на праві узуфрукта, концесії, на підставі договору публічно-приватного партнерства;
- **інститут громадського фінансового контролю**: засади доступу до відкритих даних, захисту публічних викривачів шахрайства та інших порушень, об'єктом яких є публічні кошти, етичні засади інституту громадського фінансового контролю, взаємодія з суб'єктами публічного фінансового контролю, державна підтримка (заохочення, стимулювання тощо);
- **засади міжнародної (міждержавної) взаємодії** між суб'єктами публічного фінансового контролю України та інституціями фінансового контролю (аудиту, моніторингу) ЄС, іноземних держав (передача даних, виявлення порушень, розслідування), компетенція інституцій ЄС, уповноважених зокрема на захист фінансових інтересів ЄС, здійснення перевірок (контрольних заходів) використання ресурсів (коштів і активів) ЄС на території України (Єврокомісія, OLAF, ECA, EPPO, інших);
- **інститут фінансової відповідальності**: правові норми, що регулюють цей вид юридичної відповідальності, пропонується включити в структуру проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль», якщо в новому Кодексі про адміністративні правопорушення не буде врегульовано відповідальності юридичних осіб, і якщо він не поглине норми, розпоршені у фінансовому законодавстві, які встановлюють фінансову відповідальність. У законі слід закріпити: поняття, принципи, види фінансових правопорушень (зокрема порушення фінансового законодавства), їх правове закріплення (з відсильними нормами), систему заходів фінансової відповідальності, що застосовується до суб'єктів фінансових правовідносин, що вчинили фінансові правопорушення, відмежування фінансової відповідальності від інших видів юридичної відповідальності, засади процедури виявлення таких правопорушень, розслідування, усунення, застосування заходів примусу (попередження, зупинення, заходи відповідальності), ініціювання проведення дисциплінарних, адміністративних та кримінальних розслідувань, інформування Службою координації боротьби з шахрайством у разі виявлення порушень, які впливають на фінансові інтереси ЄС, OLAF).

Інформація про предмет регулювання, структуру та зміст законів держав Європи, які регулюють відносини у сфері публічних фінансів

Румунія:

Legea nr.500/2002 a Finanțelor Publice. București, 11 iulie 2002 – Закон № 500/2002 про публічні фінанси (URL: <https://lege5.ro/Gratuit/geydsnjzgu/legea-nr-500-2002-privind-finantele-publice>).

(1) Цей закон встановлює принципи, загальні межі та процедури щодо формування, управління, виділення та використання публічних коштів, а також обов'язки державних установ, залучених до бюджетного процесу.

(2) Положення цього закону застосовуються у сфері розробки, затвердження, виконання та звітності:

а) державного бюджету;

б) бюджету державного соціального страхування;

в) бюджету спеціального фонду;

г) бюджету державної скарбниці;

д) бюджетів автономних державних установ;

ф) бюджетів державних установ, які повністю або частково фінансуються з державного бюджету, бюджету державного соціального страхування та бюджетів спеціальних фондів, залежно від обставин;

ж) бюджетів державних установ, що повністю фінансуються за рахунок власних доходів;

з) бюджетів коштів, що надходять із зовнішніх позик, укладених або гарантованих державою, відшкодування, відсотки та інші витрати яких забезпечуються з державних коштів;

и) бюджетів безповоротних зовнішніх коштів.

Структура

<i>CAPITOLUL I Dispoziții generale CAPITOLUL II Principii, reguli și responsabilități SECȚIUNEA 1 Principii și reguli bugetare SECȚIUNEA a 2-a Competențe și responsabilități în procesul bugetar CAPITOLUL III Procesul bugetar SECȚIUNEA 1</i>	<i>ROZDIL I Загальні положення ROZDIL II Принципи, правила та обов'язки ROZDIL 1 Бюджетні принципи та правила ROZDIL 2 Повноваження та відповідальність у бюджетному процесі ROZDIL III Бюджетний процес ROZDIL 1 Бюджетні процедури</i>
--	--

<p><i>Proceduri privind elaborarea bugetelor</i></p> <p><i>SECȚIUNEA a 2-a</i></p> <p><i>Calendarul bugetar</i></p> <p><i>SECȚIUNEA a 3-a</i></p> <p><i>Prevederi referitoare la investiții publice</i></p> <p><i>SECȚIUNEA a 4-a</i></p> <p><i>Execuția bugetară</i></p> <p><i>CAPITOLUL IV</i></p> <p><i>Finanțele instituțiilor publice</i></p> <p><i>CAPITOLUL V</i></p> <p><i>Sanctiuni</i></p> <p><i>CAPITOLUL VI</i></p> <p><i>Dispoziții finale</i></p>	<p><i>РОЗДІЛ 2</i></p> <p><i>Бюджетний календар</i></p> <p><i>РОЗДІЛ 3</i></p> <p><i>Положення щодо державних інвестицій</i></p> <p><i>РОЗДІЛ 4</i></p> <p><i>Виконання бюджету</i></p> <p><i>РОЗДІЛ IV</i></p> <p><i>Фінанси державних установ</i></p> <p><i>РОЗДІЛ V</i></p> <p><i>Штрафні санкції</i></p> <p><i>РОЗДІЛ VI</i></p> <p><i>Заключні положення</i></p>
---	---

Болгарія:

Закон “ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ” от 15.02.2013 – **Закон «Про публічні фінанси»** (URL: https://www.minfin.bg/upload/35748/ZAKON_za_publicnite_finansi-2017-1.pdf).

<p>Чл. 1. (1) Този закон урежда бюджетната рамка, общото устройство и структурата на публичните финанси и включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. обхвата на публичните финанси; 2. обхвата, структурата и основните показатели на консолидираната фискална програма; 3. фискалните правила и ограничения; 4. съставянето, приемането, изпълнението и отчитането на държавния бюджет, на общинските бюджети и на други бюджети, попадащи в обхвата на консолидираната фискална програма; 5. режима на сметките за средствата от Европейския съюз; 6. режима на сметките за чужди средства; 7. финансовите взаимоотношения с общия бюджет на Европейския съюз и с други международни програми и договори; 8. банковото обслужване на бюджетните организации и системата на единната сметка; 	<p>Ст. 1. (1) Цей закон регулира бюджетна основа, загална организация та структура публичних фінансів і включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. сферу публичних фінансів; 2. обсяг, структуру та основні показники зведеної фіскальної програми; 3. фіскальні правила та обмеження; 4. підготовку, прийняття, виконання та звітність державного бюджету, бюджетів міст та інших бюджетів, що підпадають під дію зведеної фіскальної програми; 5. режим розподілення по рахунках коштів Європейського Союзу; 6. режим розподілення по рахунках іноземних коштів; 7. фінансові відносини із загальним бюджетом Європейського Союзу та іншими міжнародними програмами та угодами; 8. банківське обслуговування бюджетних організацій та системи єдиного рахунку;
---	--

<p>9. централизираното разплащане на осигурителните вноски и на данъците; 10. отчетността на бюджетните организации. (2) Елементи на бюджетната рамка се уреждат и с други закони.</p>	<p>9. централизирану сплату внесків на соціальне страхування та податків; 10. підзвітність бюджетних організацій. (2) Елементи бюджетної основи також регулюються іншими законами.</p>
--	--

Угорщина:

2011. évi CXCV. Törvény az államháztartásról (CXCV 2011) – Закон про публічні фінанси. CXCV 2011* (URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100195.tv>).

<p>Az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere.</p> <p>Az Országgyűlés a kiegyensúlyozott államháztartás megteremtése és a közpénzekkel való átlátható, hatékony és elszámoltatható gazdálkodás biztosítása érdekében az alábbi törvényt fogadja el:</p>	<p>Публічні фінанси – система виконання державних завдань, що діє згідно з єдиними правилами організації, планування, управління, контролю, фінансування, надання даних і звітності. Національна асамблея приймає цей закон з метою створення збалансованого державного бюджету та гарантій прозорого, ефективного та перевіреного управління публічними коштами.</p> <p><i>Окремі поняття:</i></p> <p>1. підтримка сільського господарства: виплати, пов'язані з прямими, ринковими та інтервенційними заходами, що частково або повністю фінансуються з Європейського фонду гарантій сільського господарства, а також субсидій, що фінансуються з Європейського фонду сільськогосподарського та сільського розвитку, Європейського фонду рибальства, Європейського фонду морського та рибальського господарства, а також субсидії на сільське господарство, рибальство, лісове господарство, мисливство та розвиток сільської місцевості, що надаються з центрального бюджету в межах компетенції держав-членів.</p> <p>2. Державна допомога: допомога, надана згідно зі статтею 107(1) Договору про функціонування Європейського Союзу або як допомога de minimis згідно з правовим актом Європейського Союзу, який має пряму дію.</p> <p>3. Середньостатистична чисельність: показник, розрахований на основі постійного штатного обліку згідно з методологією, оприлюдненою Головним статистичним управлінням, за умови, що кількість державних службовців не може бути включена до середньостатистичної чисельності.</p> <p>4. Прозора організація: Закон CXCVI від 2011 року про національне майно. Концепція, згадана в розділі 3(1)(1) цього Закону.</p> <p>5. Перерозподіл асигнувань із залишенням загальної суми асигнування видатків без змін.</p> <p>6. Зміна асигнувань: збільшення або зменшення асигнувань надходжень або асигнувань видатків.</p> <p>7. Джерело Європейського Союзу: джерело, що фінансується з бюджету Європейського Союзу, бюджету держави</p>
--	---

– члена Європейської економічної зони за межами Європейського Союзу та програми Швейцарського внеску.

8. Господарська організація: поняття, визначене в Законі про цивільний процес.

9. Орган управління – орган, який здійснює управлінські повноваження, визначені цим Законом, щодо бюджетного органу.

10. Розділ під контролем уряду: усі розділи державного бюджету, крім розділів, зазначених у пункті 11.

11. Бюджетний орган під контролем чи наглядом Уряду: бюджетні органи, що належать до центральної підсистеми державних фінансів, за винятком бюджетних органів, що належать до відділів Парламенту, Президента Республіки, Конституційного Суду, Офісу Уповноваженого з основних прав, Державного аудиту, судів, Прокуратури, Управління з економічної конкуренції, Угорської академії наук, Угорської академії мистецтв, Угорської дослідницької мережі, Управління доброчесності, Генерального директорату з аудиту європейської допомоги та Офісу з захисту суверенітету.

12. Інша організація, що належить до державного сектору: організація, що належить до державного сектору відповідно до Регламенту (ЄС) № 479/2009 від 25 травня 2009 року про застосування Протоколу про процедуру надмірного дефіциту, доданого до Договору про заснування Європейського Співтовариства (далі: Регламент (ЄС) № 479/2009), на додаток до тих, що викладені в Розділі 3(2) і (3) цього Закону.

13. *

14. Бюджетна підтримка: субсидії, що надаються готівкою без відшкодування з центральної підсистеми державних фінансів, крім фінансових фондів соціального захисту, за винятком:

a) пожертви, допомоги, пропозиції;

b) підтримки партій і партійних фондів, підтримки витрат на виборчу кампанію під час виборів членів парламенту;

c) стипендій, які надаються учням і студентам, присуджуються Академією наук Угорщини з метою проведення наукових досліджень;

d) грошових винагород, присуджених у зв'язку з нагородженнями;

e) матеріальних пільг, які надаються інвалідам та особам з тяжкою інвалідністю з огляду на їх життєвий стан;

f) соціальних виплат та допомоги на захист дітей у грошовій та натуральній формі відповідно до Закону про соціальне управління та соціальні виплати, а також Закону про захист дітей та управління опікою;

g) субсидій на навчання для сприяння працевлаштуванню, пільг на пошук роботи, субсидій на гарантію заробітної плати, субсидій приватним особам, зазначених у положеннях про субсидії на працевлаштування, а також субсидій, які надаються державним закладам професійної освіти або центрам

професійної підготовки з метою фінансування безкоштовного навчання, яке не проводиться в системі денної форми навчання відповідно до Закону про професійне навчання;

h) сімейних виплат, які надаються на підставі закону, виплат до досягнення граничного віку, соціальних виплат на заміну доходу та надбавку до доходу, відшкодування витрат, пов'язаних з додатковою відпусткою батькам, субсидій на споживання енергії;

i) підтримки загальної діяльності та галузевих завдань органів місцевого самоврядування;

j) державних субсидій на зайнятість;

k) субсидій на оплату проїзду в соціальній сфері;

l) форс-мажорних субсидій;

m) субсидій, що можуть бути надані фізичним особам, які проживають за кордоном і заявляють, що за законом мають угорське громадянство;

n) субсидій, що надаються суб'єкту господарювання за 100 % державною формою власності на здійснення інвестицій, що слугують розвитку об'єктів виключно державної власності, визначених міжнародним договором, у тому числі державні запозичення;

o) субсидій на відсотки та комісії, що надаються на підставі закону та відповідно до зазначених у ньому умов;

15. Зобов'язання: належним чином оформлена юридична заява про зобов'язання сплатити асигнування на видатки та – якщо це дозволено законом – суму, надану органу-виконавцю відповідно до Розділу 49, як зазначено в Постанові Уряду – зокрема, для встановлення правових відносин для працевлаштування, укладення контракту, надання бюджетної підтримки;

Державні фінанси — це система виконання державних завдань, що діє згідно з єдиними правилами організації, планування, управління, контролю, фінансування, надання даних і звітності.

(1) Державні фінанси складаються з підсистеми центрального та місцевого уряду.

(2) Належать до центральної підсистеми державних фінансів:

a) держава;

b) центральний бюджетний орган;

c) державний орган, класифікований законом як частина центральної підсистеми державних фінансів, а також

d) державний бюджетний орган, яким керує державний орган, як зазначено в пункті c.

(3) Належать до підсистеми державних фінансів місцевого самоврядування:

a) орган місцевого самоврядування;

	<p>b) місцеве самоврядування меншини та самоврядування національної меншини (далі разом іменуються: самоврядування меншини);</p> <p>c) Закон CLXXXIX від 2011 року про органи місцевого самоврядування Угорщини і Закон CLXXIX від 2011 року про права національностей. Асоціація, створена відповідно до Закону про регіональний розвиток та просторове планування, та асоціація місцевого самоврядування регіонального розвитку, створена відповідно до Закону про регіональний розвиток та просторове планування;</p> <p>d) Рада регіонального розвитку;</p> <p>e) бюджетний орган, який керується положеннями пунктів a–d.</p>
--	--

Литва

Процес підзвітності суб'єктів публічного сектору та їх груп, включаючи державу та муніципалітети, регулюється Законом від 26 червня 2007 року «**Закон про підзвітність публічного сектору Литовської Республіки**».

Закон «Про підзвітність публічного сектору Литовської республіки» (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.301368/asr>) встановлює вимоги до складу комплектів звітів суб'єктів публічного сектору, які оприлюднюються для громадськості, інформації, що міститься у фінансових звітах, звітах про виконання бюджету та діяльності, підготовки комплектів звітів, а також відповідальності за їх підготовку, подання та оприлюднення. При веденні бухгалтерського обліку за фінансовий рік складається комплект річної звітності.

Частина п'ята статті 4 та частина друга статті 17 цього Закону поширюються на державні підприємства, підприємства комунальної власності та інші юридичні особи, учасниками яких є суб'єкти державного сектору.

Редакція частини четвертої статті 1 (від 01.01.2026):

4. Частина п'ята статті 4 та частина друга статті 17 цього Закону поширюються на державні підприємства, підприємства комунальної власності та інші юридичні особи, учасниками яких є суб'єкти публічного сектору. Пункт 3 частини п'ятої статті 17 цього Закону поширюється на комерційні підприємства державної та комунальної власності.

У Литві діє також:

Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas

«Закон Литовської Республіки про внутрішній контроль і внутрішній аудит»

Додаткова інформація:

<https://op.europa.eu/webpub/eca/book-state-audit/de/>

Онлайн-портал «Публічний аудит в Європейському Союзі» містить інформацію про повноваження, статус, організаційну структуру, діяльність та результати вищих органів фінансового контролю ЄС та держав-членів. Інші установи державного аудиту, які існують у деяких державах-членах, наприклад у регіонах чи провінціях, не беруться до уваги.

Інформація, представлена на порталі публічного аудиту в Європейському Союзі, підкреслює центральну роль, яку відіграють сучасні аудиторські установи в ЄС, ілюструє їхній внесок в ефективне функціонування демократій.

Основні поняття термінологічної роботи

Поняття	- форма мислення, яка узагальнює та відображає істотні властивості, зв'язки та співвідношення предметів або явищ
Родові поняття	- загальні назви, які об'єднують групу предметів або явищ за спільними істотними ознаками. У логічній ієрархії вони вищі за видові поняття , які складають частину ширшого, родового поняття. Родові поняття визначають спільні характеристики, властиві для багатьох споріднених об'єктів
Термін	- спеціальне слово або вираз, що використовується в певній науковій, технічній, гуманітарній, бо іншій професійній галузі для позначення конкретного поняття або предмета
Дефініція	- роз'яснення або тлумачення значення терміна чи поняття, яке містить його найістотніші ознаки та відрізняє від інших понять. Це синонім до слова «визначення» або «означення», що допомагає чітко описати його суть
Термінологія	- сукупність термінів (слів або словосполучень), що описує специфічні поняття з певної галузі науки, техніки, сфери діяльності
Терміностаття	- термін і визначення поняття, позначеного цим терміном, що є окремим складником певної терміносистеми
Терміноелемент	- це значуща частина терміна, яка є коренем, що входить до складу терміна і допомагає утворювати низку термінів
Терміносистема	- системна сукупність термінів, які забезпечують номінацію основних понять окремої галузі знань або сфери діяльності та представляють концептосферу цієї галузі або сфери діяльності. Терміносистема – це галузева термінологія; - сукупність термінів (спеціальних слів і словосполучень) у певній галузі знань, які пов'язані між собою логічними зв'язками і формують цілісну систему, що обслуговує наукову теорію чи концепцію

Термінографія	<ul style="list-style-type: none"> - розробка термінологічних словників і глосаріїв, систематизація та класифікація термінів; - розробка та створення термінологічних баз даних, словників та інших ресурсів; - забезпечує точність та узгодженість термінології в різних галузях знань і сферах діяльності
Ідеографічний словник	<ul style="list-style-type: none"> - лінгвістичний словник, який систематизує слова не за алфавітом, а за їхніми семантичними значеннями, групуєчи їх за спільними ознаками, ідеями та смисловими зв'язками. Відображає лексичну систему мови та допомагає зрозуміти зв'язки між близькими за смислом та суттю термінами;
Стандартизація термінології	<ul style="list-style-type: none"> - вироблення термінів-еталонів, термінів-зразків, унормування термінології в межах однієї країни (якщо це національний стандарт) або в межах групи країн (якщо це міжнародний стандарт); - стандартизована термінологія обов'язкова для вживання в офіційних, наукових, ділових, виробничих текстах;
Термінознавство	<ul style="list-style-type: none"> - наука, яка займається вивченням термінів і терміносистем; - вивчає спеціальну лексику з точки зору її типології, походження, форми, значення і функціонування, а також використання, упорядкування й творення;
Галузеве термінознавство	<ul style="list-style-type: none"> - спеціалізується на вивченні термінології конкретної галузі знань або професійної сфери; - досліджує специфічні терміни, які використовуються у цій галузі, їхнє значення, структуру та використання.

Лист-звернення Рахункової палати

**«Про співпрацю з науковими установами та університетами в роботі над
термінологією в галузі фінансів і публічного фінансового контролю»**

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01054, тел. (044) 298-75-02, 298-74-91
E-mail: rp@rp.gov.ua, сайт: <https://rp.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00013540

На
№ _____ ід _____

Науковим установам та університетам – інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю

від 06.03.2026 № 17-561

Про співпрацю з науковими установами та університетами в роботі над термінологією в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

Рахункова палата як вищий державний колегіальний орган фінансового контролю (аудиту) відповідно до статті 8 Закону України «Про Рахункову палату», де передбачена можливість залучення в установленому порядку для забезпечення виконання повноважень Рахункової палати спеціалістів, аудиторів, фахівців-експертів з інших установ та організацій, звертається до академічних інститутів Національної академії наук України, провідних університетів та інститутів Міністерства освіти і науки України, академій та університетів інших відомств з пропозицією взяти участь у комплексній роботі щодо систематизації, гармонізування, стандартизації термінології, створення цілісної терміносистеми, формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю (далі- Єдиного глосарія правових термінів).

Необхідність комплексної роботи над термінологією в галузі фінансів і публічного фінансового контролю постала в процесі імплементації 42 документів, які включають принципи, стандарти і керівництва Міжнародної організації вищих органів аудиту (INTOSAI) у складі Системи професійних документів INTOSAI (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements (IFPP)).

Рахункова палата як конституційний орган здійснює відповідальну роботу з імплементації документів Міжнародної організації вищих органів аудиту INTOSAI на виконання Євроінтеграційних зобов'язань України згідно зі статтею 347 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, розділом 32 Звіту Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення ЄС, Меморандумом про економічну та фінансову політику, статтями 3, 4 Закону України «Про Рахункову палату», а також у рамках проведення реформи державного управління тощо.

Для здійснення імплементації документів Міжнародної організації вищих органів аудиту на чітко обґрунтованих науково-методологічних і теоретичних засадах Рахункова палата звернулася до провідних університетів Міністерства освіти і науки України та інших відомств щодо обґрунтування актуальності перекладених державною мовою міжнародних стандартів, підготовки наукових висновків і рекомендацій стосовно сфер їх застосування не лише під час аудиту, а й в інших видах професійної діяльності, а також

формування рекомендацій у частині узгодження та розвитку понятійно-категоріального апарату тощо.

У процесі роботи було підтверджено наявну в Україні проблематику застосування термінології в галузі фінансів і публічного фінансового контролю (аудиту) та необхідність її систематизації, гармонізування, стандартизації, в тому числі відповідно до принципів правової системи Європейського Союзу на базі *acquis* ЄС, а також дотримання вимог Міжнародних стандартів аудиту (МСА), Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО), Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору (МСБОДС), Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та інших документів.

Зокрема, ключовими термінами стандартів є «публічні фінанси», «публічні фінансові ресурси», державний (публічний) аудит, аудит державного (публічного) сектору, публічний (суспільний) інтерес. Але в законодавстві України їх немає, наявні лише терміни «публічні кошти», «публічні інвестиції», «публічні закупівлі».

Також під час роботи було доведено, що на державному рівні потрібно розробити правила застосування єдиної термінології для всіх елементів фінансової системи; визначити засадничі поняття та принципи правового регулювання публічних фінансів; впорядкувати відносини між ланками фінансової системи; врегулювати інститут публічних фондів, куди входять кошти Національного банку України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Пенсійного фонду України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття; визначити базові засади та принципи здійснення публічного фінансового контролю щодо суб'єктів та в частині компетенцій, усунення дублювання, делегування функцій, повноважень, визначення сфер відповідальності тощо.

Враховуючи вищенаведене, Рахункова палата звертається до Національної академії наук України, Міністерства освіти і науки України, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, а також інших наукових і освітніх установ, фахових експертів з ініціативою щодо залучення наукової спільноти для:

- створення терміносистеми як комплексної сукупності термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- формування Єдиного глосарія правових термінів для застосування суб'єктами правотворчої діяльності в галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- розроблення органічного проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль».

Актуальність зазначених питань була обговорена та підтверджена на засіданнях методологічних груп Консультативно-наукової ради Рахункової палати з питань обґрунтування та систематизації понятійно-категоріального апарату фінансової системи держави (економічний і правовий блоки), а також на засіданнях Консультативно-наукової ради Рахункової палати (рішення від 26 вересня 2024 року № 1-2, від 27 лютого 2025 року № 2-5, від 06 листопада 2025 року № 3-4).

Пріоритетні завдання зі створення терміносистеми та розроблення спеціального закону, який би визначав засади правового регулювання публічних фінансів, відповідають меті та ідеям Наукової концепції розвитку законодавства України (в частині реформування бюджетного права), яка підготовлена Національною академією наук України та Науково-консультативною радою при Голові Верховної Ради України відповідно до частини четвертої статті 22 «Прогнозні документи публічної політики» Закону України «Про правотворчу діяльність». Наукова концепція, де на предметній теоретико-емпіричній платформі здійснено системне прогнозування розвитку національного законодавства, його окремих сфер, галузей та напрямів, всебічно обговорена 08.12.2025 на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Наукова

концепція розвитку законодавства України як основний документ юридичного прогнозування».

Повідомляємо, що Консультативно-науковою радою Рахункової палати систематизовано 67 груп родових термінів і понад 500 видових термінів, які деталізують зазначені групи по суті, визначають складники терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю.

Варто зазначити, що 67 груп термінів предметно обговорені із академічними інститутами та провідними кафедрами університетів і визнані готовими до початку системної роботи над дефініціями, їх детального наукового обґрунтування з метою подальшого проходження фахової експертизи та затвердження. Групи термінів за погодженням із академічними інститутами та провідними університетами розподілені між ними за предметно-тематичними напрямками. В опрацюванні кожної із груп термінів будуть брати участь три і більше наукових установ, щоб досягти максимально точного та однозначного тлумачення всіх складників терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та їх відповідності нормам літературної мови, вимогам ДСТУ та міжнародних документів.

Опрацьовані із дотриманням всіх вимог терміно статті стануть основою для створення Єдиного глосарія правових термінів для його подання Міністерству юстиції України. Форма глосарія затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17 травня 2024 року № 577 «Про функціонування Єдиного глосарія правових термінів».

Рішенням Консультативно-наукової ради Рахункової палати від 06 листопада 2025 року № 3-4 з числа фахівців права, фінансів, аудиту, економічної теорії, соціології, філософії, демографії, лексики, стандартів державної мови сформовано фахові групи, а також затверджено детальний алгоритм дій зі створення терміносистеми, зокрема:

- Інституційні учасники зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- Міжвідомча термінологічна комісія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю;
- Основний авторський колектив з розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль»;
- Алгоритм дій зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю, де представлена послідовність виконання всіх робіт та їх зміст.

Строк проведення комплексу робіт попередньо визначено на період: січень 2026 – грудень 2027.

Перебачено проведення пілотного етапу (до 01.07.2026) для опрацювання дефініції «публічні фінанси», її наукового обґрунтування, проведення експертизи, затвердження на рівні Міністерства фінансів України та інших профільних органів. Зразки документів після завершення пілотного етапу будуть надіслані всім учасникам і слугуватимуть прикладом для оформлення інших терміно статей.

Також розроблено комплекс питань пілотного етапу з обґрунтування, систематизації, стандартизації, експертизи терміно статті «публічні фінанси». Просимо врахувати, що для кожної групи термінів може бути потрібний індивідуальний комплекс питань, який рекомендується (у разі потреби) розробити науковим установам, задіяним у визначенні структури термінів та їх дефініцій відповідно до розподілу груп термінів між інституційними учасниками.

Під час підготовки терміностатей у галузі фінансів і публічного фінансового контролю рекомендується ознайомитися з принципами та підходами термінографії. Основні поняття термінологічної роботи додаються.

Інституційним учасникам зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та Єдиного глосарія правових термінів для проведення науково-прикладних робіт рекомендується створити робочі групи для виконання термінологічної та інформаційно-аналітичної роботи. Списки робочих груп просимо надіслати до 01.07.2026 на електронну адресу Консультативно-наукової ради Рахункової палати: naukova_rada@rp.gov.ua. Зразок форми буде надісланий всім учасникам до 01.04.2026.

Результати науково-прикладних робіт зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю будуть представлені профільним комітетам Верховної Ради України, ключовим підрозділам Кабінету Міністрів України, Міністерству фінансів України, Міністерству юстиції України, Міністерству економіки, довілля та сільського господарства України, Міністерству освіти і науки України, Національному банку України, Державній службі статистики України, Національній комісії зі стандартів державної мови, Національній раді України з питань розвитку науки і технологій, міжнародним організаціям, іншим заінтересованим сторонам.

Просимо детально ознайомитися зі всіма додатками до цього листа. До завершення пілотного етапу і надсилання всім учасникам зразків документів рекомендуємо здійснювати предметну наукову розвідку щодо груп термінів, які закріплені за науковими установами із врахуванням комплексу питань пілотного етапу, а також завдань, визначених в Алгоритмі дій зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів, де представлена послідовність виконання всіх робіт та їх зміст.

У разі виникнення питань звертатися до Консультативно-наукової ради Рахункової палати, електронна адреса: naukova_rada@rp.gov.ua.

Додатки: 1. Зведена таблиця терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю на 29 арк. в 1 прим.

2. Рішення Консультативно-наукової ради Рахункової палати від 06 листопада 2025 року № 3-4 «Про розгляд питання щодо створення Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю для використання як уніфікованої науково-термінологічної основи при підготовці проектів нормативно-правових актів, а також у діловому та науковому середовищі України» на 3 арк. в 1 прим.

3. Інституційні учасники зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю на 3 арк. в 1 прим.

4. Міжвідомча термінологічна комісія в галузі фінансів і публічного фінансового контролю на 3 арк. в 1 прим.

5. Основний авторський колектив з розроблення проекту Закону України «Про публічні фінанси та публічний фінансовий контроль» на 2 арк. в 1 прим.

6. Алгоритм дій зі створення терміносистеми в галузі фінансів і публічного фінансового контролю та формування Єдиного глосарія правових термінів у галузі фінансів і публічного фінансового контролю на 6 арк. в 1 прим.

7. Комплекс питань для пілотного етапу з обґрунтування, систематизації, стандартизації, експертизи терміностатті «публічні фінанси» на 6 арк. в 1 прим.

8. Основні поняття термінологічної роботи на 2 арк. в 1 прим.

Секретар

Василь НЕВІДОМИЙ

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254>
2. Бюджетний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50–51, ст. 572). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13–14, № 15–16, № 17, ст. 112). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Виборчий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, № 7, № 8, № 9, ст. 48). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>
6. Про Рахункову палату: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2015, № 36, ст. 360). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19>
7. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 13, ст.110). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
8. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2015, № 16, ст. 109). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19>
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 32, ст. 314). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
10. Про правотворчу діяльність: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, № 93, ст. 364). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20>
11. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 48, ст. 253). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>
12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 40, ст. 365). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
13. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст. 1173). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>
14. Про публічні закупівлі: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2016, № 9, ст. 89). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
15. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 37, ст. 237). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400/97>
16. Про управління об'єктами державної власності: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 46, ст. 456). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16>
17. Про особливості здійснення правочинів з державним боргом, гарантованим державою боргом та місцевим боргом і державними деривативами: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2015, № 30, ст. 274). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-19>
18. Про валюту та валютні операції: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2018, № 30, ст. 239). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
19. Про Національний банк України: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 29, ст. 238). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
20. Про банки і банківську діяльність: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 5-6, ст. 30). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
21. Про Фонд державного майна України: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 28, ст. 311). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4107-17>
22. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 34, ст. 274). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-14>

23. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 14-15, № 16-17, ст. 133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
24. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст. 170). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97>
25. Про співробітництво територіальних громад: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2014, № 34, ст. 1167). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>
26. Про міжнародне територіальне співробітництво України: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2024, № 30, ст. 213). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3668-20>
27. Про міжнародні договори: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 50, ст. 540). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
28. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 25, ст. 252). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>
29. Про громадські об'єднання: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 1, ст.1). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
30. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [угоду ратифіковано законом № 1678-VII від 16.09.2014]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
31. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 29, ст. 367). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>
32. ПЛАН ДІЙ "Україна – Європейський Союз" Європейська політика сусідства. Схвалено Кабінетом Міністрів України 12.02.2005. Схвалено Радою з питань співробітництва між Україною і Європейським Союзом: 21.02.2005. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_693#Text
33. Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017>
34. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2024 року № 577 «Про функціонування Єдиного глосарія правових термінів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/577-2024>
35. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року № 475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475-2025>
36. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2026 р. № 217-р «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2026-2030 роки та затвердження операційного плану заходів з її реалізації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/217-2026>
37. Звіт Європейської Комісії про прогрес України в межах Пакету розширення Європейського Союзу 2025 року від 04.11.2025. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/yevrokomisiia-predstavyla-zvit-shchodo-prohresu-ukrainy-v-mezhakh-paketa-rozshyrennia-2025-naikrashcha-otsinka-za-try-roky>
38. Меморандум про економічну та фінансову політику. URL: https://mof.gov.ua/uk/memorandum_of_economic_financial_policies-677
39. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № A/66/209 «Сприяння ефективності, підзвітності, результативності та прозорості державного управління шляхом зміцнення вищих органів аудиту». URL: <https://docs.un.org/en/A/RES/66/209>
40. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 69/228 від 19.12.2014 «Сприяння ефективності, підзвітності, результативності та прозорості державного управління шляхом зміцнення вищих органів аудиту». URL: <https://docs.un.org/en/a/res/69/228>

41. Директива Ради 2011/85/ЄС від 08 листопада 2011 року про вимоги до бюджетних рамок держав-членів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_026-11
42. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС, Євратом) 28/1046 від 18 липня 2018 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_025-18
43. Регламент (ЄС, Євратом) 2024/2509 Європейського Парламенту та Ради від 23 вересня 2024 року про фінансові правила, що застосовуються до загального бюджету Союзу (у новій редакції). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj/eng>
44. Протокол № 12 «Про процедуру щодо надмірного дефіциту / Консолідовані версії договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу» (2010/С 83/01). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06
45. Європейська хартія місцевого самоврядування. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
46. Європейський кодекс поведінки для всіх осіб, які залучені до місцевого та регіонального врядування / Конгрес місцевих та регіональних влад Ради Європи. URL: <https://rm.coe.int/a5-congress-code-of-conduct-ukrainian-version/16809d8368>
47. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062
48. Європейський кодекс соціального забезпечення. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_329
49. Статут INTOSAI (жовтень 2025). URL: https://www.intosai.org/fileadmin/downloads/documents/open_access/about_intosai/statutes/EN_Statutes_October_2025.pdf
50. Стратегічний план INTOSAI на 2023–2028 роки. URL: https://www.intosai.org/fileadmin/downloads/documents/open_access/about_intosai/strategic_plan/EN_2023-2028_intosai_strategic_plan_04_2023.PDF
51. Система професійних документів INTOSAI (IFPP). (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements (IFPP)). URL: www.issai.org.
52. INTOSAI-P 10 Мексиканська декларація про незалежність BOA. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
53. INTOSAI-P 12 Значення та переваги вищих органів аудиту — вплив на життя громадян. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
54. INTOSAI-P 20 Принципи прозорості та підзвітності. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
55. ISSAI 100 Фундаментальні принципи аудиту державного сектору. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
56. ISSAI 140 Управління якістю для BOA. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
57. ISSAI 150 Компетентність аудитора. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
58. ISSAI 200 Принципи фінансового аудиту. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
59. ISSAI 300 Принципи аудиту діяльності (ефективності). URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
60. ISSAI 3000 Стандарт аудиту діяльності (ефективності). URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
61. GUID 3910 Основні поняття аудиту діяльності (ефективності). URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
62. GUID 3920 Процес аудиту діяльності (ефективності). URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
63. ISSAI 400 Принципи аудиту відповідності. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
64. ISSAI 4000 Стандарт аудиту відповідності. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>

65. GUID 5100 Керівництво з аудиту інформаційних систем. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
66. GUID 5202 Сталий розвиток: роль вищих органів аудиту. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
67. GUID 5270 Керівництво з антикорупційного аудиту. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
68. GUID 5280 Керівництво з аудиту публічних закупівель. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
69. GUID 5290 Керівництво з аудиту формування та використання ключових національних показників. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
70. GUID 9020 Оцінка публічних політик. URL: <https://rp.gov.ua/upload-files/About/Standards>
71. ДСТУ ISO 1087-1:2007. Термінологічна робота. Словник термінів. Частина 1. Теорія та використання (ISO 1087-1:2000, IDT). [Чинний від 2008-07-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2008. 36 с.
72. ДСТУ 3966:2009. Термінологічна робота. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять. [Чинний від 2010-07-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2010. 34 с.
73. ДСТУ ISO 860:2018. Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів (ISO 860:2007, IDT). [Чинний від 2019-10-01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2019. 16 с.
74. ДСТУ ISO 10241-1:2018. Термінологічні статті в стандартах. Частина 1. Загальні вимоги та приклади подання (ISO 10241-1:2011, IDT). [Чинний від 2019-01-01].
75. ДСТУ 1.5:2015. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів. [Чинний від 2017-02-01]. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 61 с.
76. Аналіз чинної нормативної бази системи контролю за використанням публічних фінансів в Україні / ГО «Центр UA», за підтримки проекту «Ефективне управління державними фінансами». URL: <https://centreua.org/wp-content/uploads/2021/07/Analiz-chynnoi-normatyvnoi-bazy-systemy-kontrolyu-za-vykorystannyam-publichnyh-finansiv-v-Ukrai-ni.pdf>
77. Наукова концепція розвитку законодавства України: обґрунтування та прогнозування напрямів правотворчої діяльності : монографія /за заг. ред. Р. О. Стефанчука та Н. С. Кузнецової. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 1060 с.

Цільовий тематичний збірник

Наукове видання

Т Е Р М І Н О Л О Г І Я
в галузі фінансів і публічного фінансового контролю

Систематизація, гармонізування, стандартизація
Ключові ідеї, інституційні учасники, основні заходи

(книга 1)

Ключові ідеї та ініціативи

Піщанська Ольга Станіславівна

Басалаєва Алла Валентинівна

Слюз Тетяна Ярославівна

Невідомий Василь Іванович

**Наукова доктрина та методологія фундаментальних
і прикладних досліджень в галузі фінансів
і публічного фінансового контролю**

Рафальський Олег Олексійович

Геєць Валерій Михайлович

Воробей Світлана Іванівна

Музика-Стефанчук Оксана Анатоліївна

Лютий Ігор Олексійович

Якимчук Наталія Яківна

Судраба Інгуна

Теплюк Михайло Олексійович

Ваткульов Андрій Вікторович

Луніна Інна Олександрівна

Баліцька Валентина Володимирівна

Шевченко Тетяна Миколаївна

**РАХУНКОВА
ПАЛАТА**

КИЇВ 2026

